

4/15

ORNAMON
LEHTI

Kaupunki-
muotoilijat
ajavat muutosta

Sivu 18

Lontoossa muotoilu
on strategista

Sivu 24

Tulevaisuus on palveluissa

Suunnittelija avaa asiakkaan silmät

Sivu 10

• CHRISTIAN BASON • OUTI UGAS • ALEX NISBETT • HANNI KOROMA • TEEMU JÄRVI •

Together we make it matter

Joustava ja inspiroiva kalusteratkaisu tukee työhyvinvointia ja tehokkuutta modernissa työympäristössä. EFG Surround -seinäkemoduuleilla voit luoda lukemattomia ratkaisuja, jotka vaimentavat ääntä ja jakavat tilaa avotoimistossa.

Muotoilualan on kehitettävä yrittäjäosaamista

Viikkotiedote

Jäsenenä saat sähköpostiisi tärkeimmät uutiset ja vinkit sähköpostiisi joka viikko

Kotisivut

www.ornamo.fi

Jäsenpalvelut verkossa

Saat käsiisi koko Ornamon jäsenpalvelupaketin, mm. sopimusmallit, oppaat ja ajan-kohtaiset haut osoitteessa: finnishdesigners.fi/kirjau

Finnishdesigners.fi

Luo oma portfoliosi ja näy ammattilaisten joukossa! finnishdesigners.fi
Tilaa tunnukset muotoilu@ornamo.fi

Ornamon lehti

Saat lehden kotiisi kannettuna 5 kertaa vuodessa.
Lue sähköinen versio www.ornamo.fi/media/ornamon-lehti

Facebook

Tykkää Facebook-sivustamme niin pysyt aina ajan tasalla tärkeimmistä jäsenasioista ja Ornamon toiminnasta. Löydät meidät Facebookista nimellä Teollisuustaiteen Liitto Ornamo.

LinkedIn

Seuraa meitä LinkedInissa ja liity muotoilualan ammattilaisten joukkoon. Löydät meidät nimellä: The Finnish Association of Designers Ornamo.

Twitter

Ornamon Twitteristä luet tuoreimmat kuulumiset muotoilualalta. Twiittaa meille muotoilualan polttavista aiheista @Ornamo1.

Instagram

Kurkista Ornamolaisten maailmaan kuvien avulla. Löydät meidät nimellä Ornamo1.

Keskustelussa uudesta bisneksestä esiin nousevat Google, Apple, IBM, Airbnb, Tesla, eBay, Fitbit – uuden asiakkaskokemuksen asiantuntijat ja digitaalisten liiketoimintamallien räjäyttäjät.

Viime vuosina nämä yritykset ovat olleet jatkuvasti kansainvälisessä parrasvalossa. Se on digitaloutta, jossa muotoilun menetelmiä käytetään strategisesti liiketoiminnassa, tuotteissa ja palveluissa.

Suomalainen muotoilu on tunnettu tuotteita valmistavan teollisuuden kautta. Muotoilualan tuoreesta suhdannekatsauksesta (s. 22) käy ilmi, että muotoiluintensiivisen teollisuuden liikevaihto on pienentynyt viisi prosenttia vuodesta 2012 vuoteen 2013. Suhdanneherkällä alalla yrityksiin vaikuttaa asiakkaiden menestys omilla markkinoillaan sekä kuluttajien ja julkisyhteisöjen rahatilanteen heikentyminen. Suomalaisen teollisuuden alamaissa sen sijaan suomalaisten palvelualojen liikevaihdon kasvu on kiihtynyt maltillisesti vuonna 2014. Sama näkyy muotoilupalveluiden myynnissä.

Esittelemme tässä lehdessä rohkeita palvelumuotoilun tekijöitä. Suunnittelutoimisto Mottowasabi kertoo perinteisen suunnittelun ja asiantuntijakonsultaation yhdistämisen (s. 11). Palveluliiketoimintaan uskoo myös Lontoossa sijaitsevan Livework-toimiston Alex Nisbett, jonka mukaan palvelumuotoiluyrityksille riittää yhteiskunnallisia haasteita ratkaistavaksi enemmän kuin ammattilaisia riittää (s. 24).

Nousujohtaisen palvelubisneksen kasvu syntyy aineettoman pääoman ja vakiintuneita liiketoimintamalleja haastavien konseptien avulla. Esimerkiksi majoituspalveluyritys Airbnb:n liikevaihdon arvioidaan olevan tänä vuonna 900 milj. dollaria. Kasvua vuodesta 2013 kertyy yli 300 %. Yrityksen liikevaihto on suurempi kuin kotimaisen suunnittelupalveluita tarjoavien yritysten 180 milj. euron liikevaihto yhteensä.

Ilman digiajan teknologiayrityksiäkin muotoilualan suurin haaste on muotoiluyrittäjyyden kehittämisessä. Oman liiketoiminnan kannattavuus edellyttää, että yrittäjyyden perustaidot on saavutettu. Yritysten koon kasvattaminen yritysostojen ja yritysfuusioiden avulla skaalaa liiketoimintaamme.

Suhdannekatsoja paljasti myös sen karun tosiasian, että muotoiluyritykset suojaavat laiskasti tuotteitaan. Yrityksen perustamisvaiheessa ainakin yrityksen toiminimi, tavaramerkki ja domain on suojattava. Kun liiketoiminnan perusasiat ovat kunnossa voi lähteä soveltamaan aineettomia oikeuksia tavaramerkkien, mallisuojojen ja joskus patentinkin avulla ja niiden IP-salkun hallinnalla. Muistakaa, että immateriaalisten oikeuksien hallinta voi olla myös edellytys julkisen ja yksityisen rahoituksen saamisessa. •

Salla Heinänen

Toiminnanjohtaja

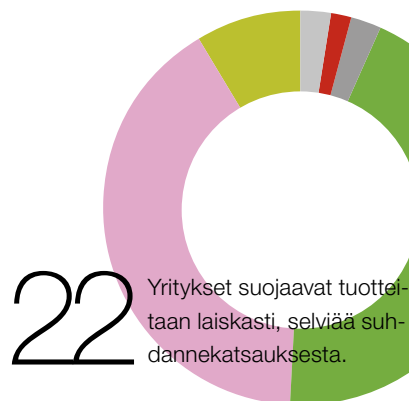
Heidi-Hanna Karhu

Nro 4/15

3	Pääkirjoitus	30	Ornamo opastaa
6	Tapetilla	33	Suunnittelija kertoo
8	Kolumni	35	Ornamolainen
10	Teema	36	Jäsenille
16	Ornamo opastaa	38	Työhuoneella
18	Tekijät kertovat	40	Kuukauden taiteilija
21	Ytimessä	41	Rahoitus, apurahat & residenssit, vain jäsenille
22	Suhdannekatsaus	42	Media
24	Näkökulma		
26	Sopimusmallit		
29	Syyskokoukset		

Asko Leinonen

Irene Stachon

Ornamon syyskokous 4.11.2015 klo 17 Designmuseossa

3 syytä hakea Ornamon hallitukseen

1 Saat vaikuttaa muotoilijan ammatin kehitykseen

Hallituksen jäsenenä olet mukana päättämässä siitä, mihin suuntaan muotoiluala menee ja minkälaisessa toiminnassa Ornamo on osallisena. Sinun ideasi ratkaisevat.

2 Nouse muotoilualan paraatipaikalle

Hallituksen jäsenenä kuulet viimeisimmät uutiset muotoilualalta ja verkostoidut alan huippujen kanssa.

3 Pääset osaksi Ornamon historiaa

Kokouksessa valitaan Ornamon uusi puheenjohtaja, joka saa nimensä arvovaltaisten edeltäjiensä rinnalle. Ornamon puheenjohtajia ovat olleet niin Antti Nurmesniemi, Ilmari Tapiovaara kuin Tetta Kannel.

**Tule kokoukseen
valitsemaan oma edustajasi!**

Asetu ehdolle!

Lähetä ytimekäs esittely
(500 merkkiä) ja kuva
itsestäsi Ornamon kotisivu-
ja varten 26.10. mennessä:
office@ornamo.fi

”HALLITUSTYÖ ON PARHAIMMILLAAN
SITOUTUNUTTA JA LUOVAA TIIMITYÖTÄ.
YHDESSÄ LUOMME PUITTEET, JOIDEN AVULLA
MAAMME KILPAILUKYVYN NOSTAMINEN SUOMALAISEL-
LA MUOTOILUOSAAMISELLA ON MAHDOLLISTA.

— KAROLIINA VILANDER, ORNAMON PUHEENJOHTAJA 2011-15

TEOLLISUUSTAITEEN LIITTO ORNAMON HALLITUS

Hallitus koostuu puheenjohtajasta ja 6, 8 tai 10 varsinaisesta jäsenestä, joista valitaan 1-3 varapuheenjohtajaa. Hallitus voi valita myös asiantuntijajäseniä täydentämään hallituksen toimintaa. Kaudelle 2016–2017 valitaan erovuoroisten tilalle 3-6 henkilöä. Hallitusta valittaessa otetaan huomioon tasapuolinen alueellinen ja ammatillinen edustus. Hallituksen kokouksia on n. 7 kertaa vuodessa. Hallituskausi alkaa tammikuussa 2016 hallitustyön koulutuspäivällä. Katso syyskokouksen esityslista s. 37.

Vilkas muotoilusyys on käynnissä!

Ornamo osallistuu moniin tapahtumiin.
Tarjontaan kuuluu kaikkea kaupunkikierroksista sopimus-
vinkkeihin ja taidekäsityön tulevaisuuden pohdintaan.
Valitse tarpeista omasi!

Ornamolaiset Mikkelin Art & Design Weekillä 19.9.–16.10.

LUOVA HULLUUS!

Itä-Suomen alueella toimivien
ornamolaisten yhteisnäyttely
Mikkelissä.

Näyttelyyn osallistuu yhteensä
kymmenen taiteilijaa ja muotoilijaa:
Tarja Korhonen, Aila Koski-Vähälä,
Tiina Kylliäinen, Niina Mantsinen,
Merja Nykänen-Naukkarinen,
Paula Ruuttunen, Julio Tubal,
Riitta Turunen,
Susanna Tyrväinen
ja Tarja Wallius (kuva).

Mikkelin Art & Design Weekillä,
järjestetään 19.9.–26.9.
Näyttelytilana
Design & Handicraft Shop Hinee
Savilahdenkatu 12.

Taidepyöräily Taide kaupunkitilassa 9.9.

klo 17–19 Lähtö Kansalaistorilta
Prosentti taiteelle -hanke ja uu-
distunut Helsinki Art Museum
kutsuu 25 kaupunkilaista
tutustumaan taiteeseen osana
arkista ympäristöämme.

Osa kierroksella nähtävistä
teoksista on toteutettu
prosenttiperiaatteella.

Ilmoittaudu mukaan
sähköisellä lomakkeella:
<http://prosenttiperiaate.fi/taidepyoraily/>

Petra Tiitonen

Taidekäsityön paluu 10.9.

klo 12.30–13.00

Habitaren ahead!

-areenalla

Pentagon Designin

Arni Aromaa, galleristi

Katja Hagelstam sekä Neo-

funkkis -blogin

lanseerannut muotoilija Milla

Vaahtera keskustelevat nyky-

taidekäsityöstä ja sen tren-

deistä.

Moderaattorina Kaj Kalin.

Kuulet myös tuoreimmat kuu-
lumiset Pariisin Révelations-
messuilta.

Mm. Ornamon jäsenet Nathalie
Lahdenmäki (vas. yllä) ja Anna Rik-
kinen osallistuvat Pariisin Révéla-
tions-messuille. 9.–13.9.2015.

Skidiakatemian työpajat 13.9.

Helsinki Design Weekin Lasten viikonlopussa

Skidiakatemia on kaikkien lasten muotoiluakatemia.

Sunnuntain työpajoissa rakennetaan tulevaisuuden
koruja ja suunnitellaan vaatteita aikuisten ja lasten kesken.

Ohjaajina korumuotoilija Sanna Nuutinen ja
vaatesuunnittelija Marika Lehti.

Kattilahalli, Sörnäisten rantatie 22, klo 10–13

Koru vuonna 2050, klo 13–16. Vaate vuonna 2050.

Tani Simberg

Nathalie Lahdenmäki

Juhana Rikkinen

Seppo Koho Vuoden 2015 huonekalusuunnittelija

Sisustusarkkitehdit SIO on nimennyt 26.8. vuoden 2015 huonekalusuunnittelijaksi muotoilija, arkkitehti Seppo Kohon. Koho oli tänä vuonna aiemmin ehdolla myös Ornamo-palkinnon saajaksi.

Kerro hankkeestasi Euroopalle

Design for Europe kokoaa yhteen eurooppalaiset muotoilijat ja hyödyntävät innovaatiot. Euroopan komission tukema hanke valjastaa neljäntoista eurooppalaisen muotoilutoimijan asiantuntijaverkoston haastamaan eurooppalaiset julkisen sektorin toimijat ja yritykset hyödyntämään muotoilua paremmin omassa toiminnassaan. Ornamon toiminnanjohtaja Salla Heinänen on nimetty yhdeksi verkoston muotoilulähettiläistä. Design for Europe kutsumuotoiset yritykset, yhteisöt ja valtion alaiset toimijat mukaan jakamaan omat kokemuksensa siitä, mitä lisäarvoa muotoilu on tuonut liiketoiminnalle, hallinnolle tai päätöksentekoprosesseihin. Lue lisää ja osallistu tietopankin kokoamiseen osoitteessa designforeurope.eu.

KIPINÄRAHAT ON VALITTU

Vuoden 2015 Ornamon Kipinärahat on myönnetty kolmelle monialaiselle hankkeelle. Tänä vuonna valinnoissa painotettiin erityisesti Suomen itäisyyden juhluvuoden teemaa sekä kansainvälisen toiminnan edistämistä. Kipinäraha myönnettiin Heidi Lehto-Karhun ja Tarmo Karhun Elävä kansallispuku -hankkeelle (4 000 e), Janne Asikaisen ja työryhmän Suunnittelukilpailu ja pilottihanke tapahtumaruokailun kehittämiseen pakkausmuotoilun avulla -projektille (3 000 e) sekä Sari Niiniluodon Start Design Trade -hankkeelle (3 000 e). Ornamo seuraa projektien etenemistämistä. Lue lisää verkkosivuiltamme: ornamo.fi

3 KYSYMYSTÄ

**Christian Bason, toimitusjohtaja
Danish Design Centre**

1. Minkälaisia trendejä Tanskan muotoilualalla on nyt?
Panostamme voimakkaasti yhteistyöhön. Uusi, valtion tukema Design Society kokoaa alleen Danish Design Centre:n, muotoilun innovaatiojärjestö INDEX: Design to Improve Life:n – sekä Tanskan muoti-instituutin (Danish Fashion Institute). Yhteistyöajatus näkyy muotoilun ja arkkitehtuurin liittoutumisessa. Kaupunkisuunnittelussa ei mietitä vain rakennuksia vaan yhä tärkeämpää on, miten ihmiset kokevat kaupungin. Arkkitehditkin joutuvat soveltamaan työssään entistä käyttäjälähtöisempiä menetelmiä. Kööpenhaminaan rakennettava Brewhouse-”majakka” on yhteistyöajatuksen symboli, joka kokoaa yhden katon alle arkkitehtuurin, kaupunkikehityksen ja muotoilun toimijat, startupit, yritykset sekä innovaatiopajat.

2. Miksi yhteistyö on tänä päivänä niin tärkeää?
Kun tekeminen pirstaloituu useille eri toimijoille, työn vaikutavuus kärsii. Haluamme lisätä vaikuttavuutta sekä maan sisällä että kansainvälisesti. Se edellyttää yhteistyötä ja sitä kautta syntyvää ratkaisevaa massaa. Design Societyssa yhdistämme voimavaramme ja luomme yhteiset tavoitteet, joita jokainen toimija voi edistää omassa toimintaympäristössään.

3. Minkälainen rooli Tanskan hallituksella on ollut tanskalaisen muotoilualan kehityksessä?
Tärkein tuki, jonka muotoiluala on valtiolta saanut, on ollut sen arvon tunnistaminen osana maan taloudellista kasvua. Haasteena kuitenkin on, miten muotoilun saisi integroitua osaksi eri alojen kasvusuunnitelmia. Sen sijaan, että keskitytään tukemaan muotoilua muotoiluna, sen arvo pitäisi nähdä nimenomaan eri sektoreita läpileikkaavana voimavarana. Siksi juuri nyt kehitetään uusia keinoja, jolla saadaan luotua tiiviimpää yhteistyötä yritysten ja muotoilijoiden välille.

Muotoiluala on harrastustoimintaa?

Pekka Toivanen
on muotoilija

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa on 6 960 designalan yritystä vuonna 2013. Tähän jengiin lasketaan ”graafisen-, sisustusarkkitehtuurin- ja teollisen muotoilun toimistot, muotoiluintensiivisiä tuotteita valmistavat teollisuusyritykset ja taideteosten luontia harjoittavat taiteilijat”. Koko ala työllistää tällä määritelmällä 21 300 henkilöä. Liikevaihtoa muotoilualan yritykset kerryttivät 3,2 miljardia euroa.

Ovatko luvut isoja vai pieniä? Esimerkiksi muotoilutoimistoja tilastokeskus on löytänyt 559 kpl. Se on valtava määrä. Itse osaisin ehkä nimetä parikymmentä alan toimistoa, sataan en pääsisi edes Google-haun avulla. Samoista tilastoista löytyy myös selventävä numerofakta: teollisen muotoilun toimistojen henkilöstö: 650 ihmistä. Suurin osa näistä on mikroyrityksiä. Suomeksi: tilastollisesti iso osa muotoilusta on sivubisnestä, tai harrastustoimintaa.

Tärkein numeroista opittu asia?

1. Muotoilu on erittäin vaikeasti tilastoitava asia. Ne, jotka uskovat muotoiluun, ovat vakuuttuneita siitä että design tuottaa tulosta. Ne, jotka eivät ymmärrä mitä muotoilussa oikeasti tehdään ja miten sitä johdetaan, epäilevät. Saksalainen muotoilukilpailu Red Dot julkaisi jo vuosia sitten tilastoja, joissa graafit näyttivät taloudellista arvonlisäystä muotoiluun investoinneille yhtiöille. Samanlaisen tilaston olen nähnyt myös British Design Councilin esittämänä. Danish Design Centre on laskenut 22 % parempaa kasvua muotoiluun sijoittaville yrityksille.

2. Designkompetenssi yksin ei voi selittää minkään yrityksen nousua tai tuhoa. Mutta design-kompetenssi on ehkä viesti siitä, että yritys on pitkälle jalostanut kompetenssiaan. Sen vuoksi se pystyy luomaan laatua useisiin asioihin (kuten palvelut, tuotteet, käyttäjäkokemus, visuaalinen viestintä, globaali kasvu) ja sitä kautta se on vahvempi kuin muotoilua hyödyntämättömät yritykset. Kokemukseni on ollut, että usein design on yksi viimeisimmistä asioista johon kiinnitetään huomiota. Onneksi näemme jo start up -yrityksiä, joiden ykköskompetenssi on muotoilu. Näistä yhtiöistä rahoittajat, asiakkaat ja suuri yleisö kiinnostuu.

3. Tilastojen mukaan muotoilua harrastetaan. Siis mitä? Edelleen tuotteita ja palveluita kehitetään pääasiassa ilman muotoilijoita. Se on riittänyt useimmille, koska kilpailuetu on voitu hakea jostain muusta (insinööriosaamisesta, sijainnista, valtion tuesta, teknologiasta, työvoiman hinnasta, mainonnasta jne.). Tätä asennemaailmaa on muuttanut palvelumuotoilun käsite. Jo tuotteiden ja tilojen tarvemäärittelyyn halutaan palvelumuotoilijaa, jotta saadaan oikeat tavoitteet listattua ja visualisoitua. Palvelumuotoilusta on tullut käsite, jossa eri ”asian tuntijasiilot” ohjataan samaan laariin, eli muotoilijat yhdistävät saman pöydän äärelle keskeiset osajat menestyksen kannalta. Kun tämä tapahtuu, design ei enää ole harrastustoimintaa. Yhteiselle pöydälle löytyy paikka vain, kun yhtiön johto niin haluaa. •

Muotoilu- alan suhdanne- katsaus 2015

Lue yritysten
liikevaihdon kehityksestä,
työllistämisestä,
aineettoman omaisuuden
suojaamisesta ja
kasvuhakuisuudesta.

**Suhdannekatsaus
verkossa
[www.ornamo.fi/
suhdannekatsaus2015](http://www.ornamo.fi/suhdannekatsaus2015)**

O
&O

Helsinki

Design

Week

LUOVAT RATKAISUT SISUSTUKSEEN
L3 MUOTOILUMAKASIINISSA 9.-13.9.2015

ORIENT OCCIDENT

SUUNNITTELU- PROSESSI ON KASVUN PAIKKA

Teksti: **Hannu Pöppönen**

Kuvat: **Anni Koponen**

Muotoiluyritykset tarjoavat suunnittelutyön rinnalla yhä enemmän asiantuntijapalveluita eri asiakastoimialoille. Myös kunnissa palvelumuotoilu on alettu ottaa vakavasti.

Monet perinteisempää muotoilua tehneet toimistot ja yritykset ovat siirtyneet yhä enemmän palveluiden suunnitteluun.

Yksi niistä on Anna Salosen ja Yuki Aben perustama Mottowasabi. Yrityksessä on työskennellyt vuodesta 2012 myös palvelumuotoilija Satu-Mari Jansson. Viime vuonna Mottowasabin liiketoiminnasta palveluiden osuus oli jo 35 prosenttia.

Jo yritystä perustettaessa Mottowasabin liiketoimintasuunnitelmana oli suuntautua monialaisen suunnitteluosaamisen yhdistämiseen. Tilasuunnittelua tehdessään suunnittelijat olivat huomanneet, että asiakasta voisi palvella paremminkin.

”Usein ”perinteisellä” tavalla tehtynä tilojen käyttöominaisuudet syntyvät pääasiassa suunnittelijan ammattitaidon ja asiakkaan tarpeen määrittelemänä. Mielestämme suunnitteluprosessi on organisaatiolle erityisen hyvä paikka ’kasvaa’, eli suunnata ja terävöittää näkemystään sekä arvioida uudelleen ja kehittää toimintatapojaan”, Jansson sanoo.

Tiimityön voimaa

Palvelukokonaisuudet ovat haastavia ja monisyisiä prosesseja. Projektit ovat laajoja ja niitä tehdään ryhmätyönä, toimitilat ovat osa tietotyötä ja ihmiset eli työntekijät ja asiakkaat ovat keskiössä.

Mottowasabilla on kokemusta myös julkisen sektorin osallistavista hank-

”**KÄYTTÄJÄ-
KESKEINEN
DESIGN AUTTAA
MEITÄ YMMÄRTÄ-
MÄÄN MITÄ
IHMISET TODELLA
TARVITSEVAT.**

keista. Yksi niistä on Maanmittauslaitokselle tehty työympäristökonsepti. Laitoksessa oli muun muassa tarve siirtyä monipaikkaiseen työympäristöön. Hankkeen aikana tutkittiin sitä,

millaiseen sähköiseen ympäristöön henkilökunta siirtyy ja millaisia tilantarpeita asiakkaalla on. "Hauskaa oli se, ettei ohjausryhmä emmekä mekään tienneet millaiseen lopputulokseen päädytään", Jansson sanoo. Kaikki tiimit sekoitettiin keskenään, erilaisille tarpeille luotiin eri työalueet ja paikkaan suunniteltiin muun muassa iso työkahvila, jossa syömisen ja kahvittelun lisäksi voidaan järjestää palaverreja. "Voidaan sanoa, että toteutus mukailee Maanmittauslaitoksen arvoja, joissa luonto, historia ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä."

Maanmittauslaitoksen työ tuli Mottowasabille kilpailutuksen kautta. Ne ovat usein aikaa vieviä ja pitkiä prosesseja. "Siitäkin huolimatta oikeudenmukainen ja hyvä tapa löytää sopivat yhteistyötahot. Parhaimmillaan kilpailutukseen osallistuminen voi olla myös oppimis- ja tuotekehitysprosessi", Jansson sanoo.

SUUNNITTELUPRO-
 ” SESSI ON OR-
 GANISAATIOILLE
 HYVÄ PAIKKA
 KASVAA.

Mottowasabin työympäristökonsepti noudattaa Maanmittauslaitoksen arvoja. Kuva: Asko Leinonen

Tarjousten tekeminen on useimmiten Mottowasabissakin tiimityötä.

Muotoilija rakentaa siltoja

Muotoilijan tehtävä on parhaassa tapauksessa toimia tulevaisuudessa esineiden, tilojen, ihmisten ja organisaatioiden järjestelijänä, muotoilija ja tutkija Seungho Lee sanoo. Hän on opettanut arkkitehti Hella Hernbergin ja designtutkija Juha Kronqvistin kanssa käyttäjäkeskeisen suunnittelun käyttöönottoa yhteiskunnassa ja hallinnossa Aalto -yliopiston Design for Government -hankkeessa.

”Käyttäjäkeskeinen design auttaa meitä ymmärtämään mitä ihmiset todella tarvitsevat ja mitä esteitä ja mahdollisuuksia palveluiden tuottamisessa ja päätöksenteon toteuttamisessa on. Usein designin lopputulos on palvelu tai toimintaperiaate, joka tehdään yhdessä virkamiesten, edun-

saajien ja monien muiden ihmisten kanssa.”

Käyttäjäkeskeiset muotoilumenetelmät voivat auttaa hallituksia tai muita julkisen sektorin instituutioita avaamaan päätöksentekoprosesseja kansalaisille ja muille sidosryhmille. Kansalaiset voivat myös sen myötä osallistua itse paremmin julkisten palveluiden kehittämiseen. ”Muotoilija on sillanrakentaja, joka tutkii eri mahdollisuuksia ja pyrkii saamaan aikaan synteesin kaikista haasteista”, Lee sanoo.

Kun muotoilijat toimivat julkisen sektorin organisaatioissa, he voivat vaikuttaa muutoksiin ja uudistuksiin tehokkaammin ja levittää design-ymmärrystä organisaatioiden sisällä. Organisaatioissa työskentely on tärkeää myös siksi, että se helpottaa toimeksiantojen antamista ulkopuolisille agenteille ja design-briefien luo-

”MUOTOILIJA ON SILLANRAKENTAJA,

mista projekteihin.

Design-briefi sisältää projektin tavoitteet, nykyisen tilan ja toivotun lopputuloksen sekä resurssit mutta myös ihmiset, jotka ovat siinä osallisina.

”Tämän hetken design-ongelmissa, kuten ikääntymisessä, ilmastonmuutoksessa tai terveydenhuollossa, nämä komponentit ovat epäselviä. Etenkin sellaisissa projekteissa, joissa mahdollisuudet ovat yhtä tärkeässä osassa kuin ongelmat”, Lee sanoo. Hän tutkii

”YKSI KESKEINEN TEKIJÄ PALVELUIDEN MUOTOILUSSA TAI SUUNNITTELUSSA ON KOKEILUKULTTUURI.

briiffiä tekeillä olevassa väitöskirjassaan. Design-briiffi kehittyy projektin aikana, mutta se ei merkitse sitä ettei se olisi tärkeä.

”Se määrittelee hyvän alkupisteen ja antaa designerille ja asiakasorganisaatiolle mahdollisuuden ajatella syvästi mitä tarvitaan ja miten tiedämme saavuttaneemme tavoitteen. Kun briiffi on tehty selkeästi, sen avulla voidaan edetä tarkasti, vaikka briiffijalostuisi tai se jopa rakennettaisiin uudestaan projektin aikana.”

Yksi keskeinen tekijä palveluiden muotoilussa tai suunnittelussa on kokeilukulttuuri, joka on myös kirjattu hallitusohjelmaan.

Metodeja lainataan muilta tieteenaloilta, kuten antropologiasta. Prototypointi ja iterointi ovat nopeita ja tehokkaita metodeja, joita käytetään designprosessissa. Ne ovat riskittävämpiä ja kustannustehokkaita tapoja myös julkisia palveluja kehitettäessä. On hedelmällisempää työskennellä askel askeleelta ja yrityksen ja erehdyksen kautta kuin yrittää saada kaikki ratkaistua kaikki kerralla.

Kuopio palkkasi muotoilijan

Myös kaupungeissa on ymmärretty käyttäjälähtöisyys palveluiden kehittämisessä. Kuopio palkkasi tilahallintopäälliköksi muotoilijan, Tanja Karpaston, jonka tehtävänä on viedä käyttäjän näkökulmaa toiminnan suun-

nitteluun ja valmistaa muotoilun strateginen näkökulma kunnan palveluissa.

”Tiivistettynä toimin tilaajan eli kiinteistön omistajan tilakeskuksen ja käyttäjien välisenä linkkinä, koordinoin tiloihin liittyviä hankkeita, vuokrasopimusneuvotteluja ja peruskorjaushankkeita. Vastuullani ovat koulut ja päiväkodit, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ja taidelaitokset. Osallistun myös museoiden ja kirjastojen hankesuunnitteluun.”

Käyttäjälähtöisyys on toteutunut esimerkiksi Puijonsarven koulun

kohdalla, jossa nuoret otettiin alusta saakka mukaan.

Monet kunnat palkkaavat pedagogisia asiantuntijoita oppimisympäristöjen kehittämiseen. Muotoilija katsoo asiaa kuitenkin laajemmin, mistä on kunnille hyötyä. ”Monien asioiden yhteen saattaminen on ollut työtämme ihan perinteisesti, kuten tietojen selvittäminen ja sisällön muotoileminen.” Muotoilijan tuoma lisäarvo on kokonaisuuksien hallinta. Hän voi havainnollistaa isoja abstrakteja asioita ja tehdä niistä esityksiä niin, että muutkin ymmärtävät ne. •

Muotoiluosaamisella ratkaisuja

Yhä suurempi osa bruttokansantuotteesta tulee palveluista. Yksityisellä sektorilla palveluiden suunnittelu on otettu hyvin huomioon, mutta niiden kehittämisen merkitystä on alettu ymmärtää julkisella sektorillakin. Yhteiskunnassa on suuri tarve hakea uusia tapoja kehittää palveluja. Siihen vaikuttavat esimerkiksi yhteiskuntien tarve tehostaa taloutta, väestön ikääntyminen ja digitalisaatio.

Julkisen sektorin palveluiden kehittämistä mietitään myös Euroopan Unionissa. Käynnissä on esimerkiksi pohjoismainen ideakilpailu, jossa etsitään uusia ratkaisuja ikääntyneiden ihmisten ja vammaisten palvelujen kehittämiseen. Kilpailu ratkeaa ensi vuonna.

”Monet maat kamppailevat samojen haasteiden kanssa. Julkinen sektori kohtaa isoja haasteita joka puolella, eivätkä nykyiset tavat vastata niihin ole riittäviä. Kilpailussa on mukana aika paljon sosiaalisen median hyödyntämistä, miten sen kautta voitaisiin saada mukaan vapaaehtoistyöntekijöitä tai pieniä kotipalveluiden tarjoajia”, Mikko Martikainen sanoo. Hän työskentelee työ- ja elinkeinoministeriön elinkeino- ja innovaatio-osastolla. Muun muassa Kuntaliitolla, sosiaali- ja terveysministeriöllä sekä työ- ja elinkeinoministeriöllä on ollut Vaikuttavat lähipalvelut -hanke, joka on pyrkinyt hyödyntämään muotoilua lähipalveluiden toteuttamisessa.

Myös hankintojen puolella on lähdetty kehittämään innovatiivisia julkisia hankintoja, Martikainen sanoo. ”Esimerkiksi Helsingin kaupunki on nähnyt, että uuden hankintakäytännön ja kumppanuuden kautta palvelut ovat olleet parempia kuin aiemmin.”

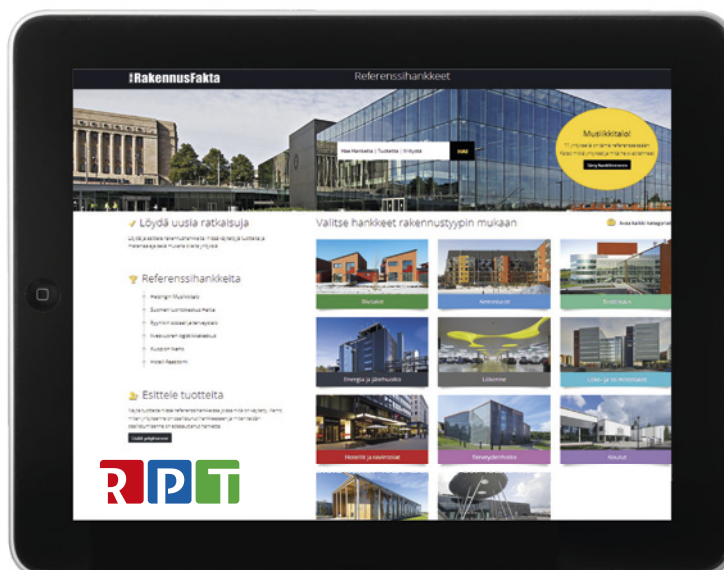

RIPIT RakennusFakta.fi

Nopein reitti oikeaan tuotteeseen ja ratkaisuun
valmiin referenssikohteen kautta

Rakennushankkeissa mukana olleet valmistajat ja toimittajat kertovat miten juuri heidän yrityksensä on osallistunut ja mitä etuja siitä on ollut hankkeelle. Löytyykö Teiltä kiinnostavia referenssikohteita? Ota yhteyttä, niin kerromme, miten saat referenssit tuottamaan uusia kontakteja.

Rakennusfakta.fi on työkalu hankkijoille ja suunnittelijoille.
Tutustu heti osoitteessa www.rakennusfakta.fi

Rahoitushaku haltuun

Petra Ilonen

Ulkopuolinen rahoitus antaa yrityksen kasvattamiseen uudenlaiset eväät. Kokosimme viiden pisteen ohjeen, jonka avulla aloittelijakin pääsee rahoitushakuun kiinni.

1

Varaa hakemuksen tekemiseen riittävästi aikaa.

Tutustu huolellisesti eri rahoitusta tarjoavien tahojen tavoitteisiin, ja peilaa kuinka oma yrityksesi sopii niihin. Lue ensin hakuohjeet; millaisiin kysymyksiin sinun tulee osata vastata? Huomioi, että rahoitusta ei voi hakea jälkikäteen.

2

Ajattele kauaskantoisesti

On tärkeää, että pystyt hahmottamaan yrityksesi lukuina 3-5 vuoden aikajänteellä; mikä on yrityksesi liikevaihdon tavoite viiden vuoden kuluttua ja kuinka sinne päästään? Mieti konkreettisesti mihin tarvittavat muutokset, esim. tuoteportfolion kannattavuuden kehittämiseen, tuotannon uudelleenjärjestelyyn, lisätyövoiman palkkaamiseen, uudenlaisen tuottavamman yrityskonseptin kehittämiseen tms.

3

Keskity yrityksen kasvattamiseen

Valtion alaisten organisaatioiden, kuten ministeriöiden, ELY-keskusten ja Tekesin hallinnon rahoituksen tarkoituksena on kehittää ja kasvattaa yrityksen liiketoimintaa. Rahoitusta ei myönnetä yrityksesi perustoimintaan. Yksityisten tahojen, kuten säätiöiden, myöntämät apurahat ja lainat voivat toimia rahoitukseen vaadittavana omavastuusuutena (yleensä 50%) tai takuuna. Rahoitus myönnetään pääsääntöisesti jälkikäteen, joten yrityksesi on tehtävä satsaus ennen kehittämishanketta.

4

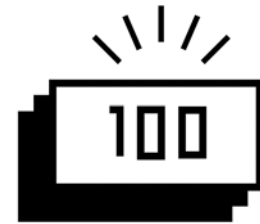
Älä räpiköi byrokratian suossa yksin

Monilla rahoitusta tarjoavilla tahoilla on sähköisiä työkaluja, joiden avulla voit testata yrityksesi kasvu- ja rahoitusmahdollisuuksia. Kysy, kuulostele, vie ideasi arvioitavaksi ja tuo se tiettäväksi. Hyödynnä virkamiehiä ja ulkopuolisia asiantuntijoita, esim. Haaga-Helia tarjoaa liiketalouden opiskelijoita avuksi yritystoiminnan kehittämiseen. Mieti myös, voisitko verkostoitua muiden samaa tavoitetta kohti pyrkivien yrittäjien kanssa? Isot ja pienet yritykset sopivat hyvin yhteen myös rahoittajien mielestä.

5

Ajattele isosti ja tähtää korkealle

Rahoitusta ei kannata hakea pienille projekteille vaan tähdätä saman tien korkealle. Miten saisin liikevaihdon ponnahtamaan kolmeen miljoonaan? Voit käyttää erilaisten tutkimusten ja selvitysten tuloksia, jotka tukevat yrityksesi kasvunäkymiä, sitoaksesi yrityksesi osaksi suurempaa kokonaisuutta. Esimerkiksi Ornamon Muotoilualan suhdannekatsauksesta tai Työ- ja elinkeinoministeriön kilpailukykyä ja innovaatioita tarkastelevista julkaisuista voit poimia sopivia faktoja. Päämäärätietoinen yritys pärjää rahoitushauissa, anna sen siis näkyä! Katso: ornamo.fi/tietoa-alasta

Rahoitustahoja

- ELY-keskukset (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus): kotimaan markkinat ja kansainväliset markkinat

- Tekes ja Finnvera: tuotteiden tai palvelujen kehityshankkeet, kansainväliset markkinat

- Finnfund: kehitysyhteistyö ja hankkeet Venäjällä

Apua yritystoimintaan ja kansainvälistymiseen

- Team Finland -verkosto Edistää yritysten vientiä, tarjoaa kansainvälistymispalvelut kootusti

- Yritys-Suomi -verkosto Tietoa ja palveluja yrityksen perustamiseen ja kehittämiseen

- Finpro / Export Finland Nykyään ilmaiset kansainvälistymispalvelut, toimistot ympäri maailmaa

- Enterprise Europe Network Edistää yrittäjyyttä EU:ssa, neuvontapalvelut mm. lainsäädännöstä ja rahoituksesta

- Erasmus for Young Entrepreneurs yrittäjävaihto-ohjelma Mentorointiohjelma 0-3 vuotta toimineille yrityksille, tarjoaa kokemuksen Euroopan sisämarkkinoilla toimimisesta

Lue lisää rahoitushausta Ornamon jäsensivuilta: ornamo.fi

ONE Flip Chart

ONE Mobile Flip Chart

ONE Mobile Whiteboard

MUOTOILUN TIENRAIVAAJAT

Teksti: **Hannu Pöppönen**

Kuvat: **Anni Koponen**

Kaupunkimuotoilijat Sara Ikävalko, Mikko Kutvonen ja Pablo Riquelme ovat etsineet ratkaisuja kaupunkien ongelmiin muotoilun menetelmillä. Kolmikko on pohtinut museokokemuksen parantamista, nuorten asunnottomuutta ja arkea häiritsevien työmaiden kohentamista.

Pilottikokeilut osoittavat, että palvelumuotoilun ja byrokratian yhdistämisessä riittää vielä työsarkaa. "Jos olisit kysynyt maaliskuussa, minulla ei olisi ollut näin positiivinen fiilis kuin nyt", sanoo Kansainvälisen designsäätiön asiamies ja hankejohtaja Tiina-Kaisa Laakso-Liukkonen. Hän on luotsannut Toimiva kaupunki -hanketta ja toiminut konsultin roolissa "harjoitteluvastuksena" hankkeessa mukana olevien kaupunkien ja muotoilijoiden välillä.

Helsingin designpääkaupunkivuoden perintönä syntynyt Toimiva kaupunki -hanke päättyy tämän vuoden lopulla. Puolentoista vuoden aikana hanketta koordinoiva Kansainvälinen designsäätiö ja siihen palkatut kolme kaupunkimuotoilijaa ovat toteuttaneet mukana olevien kaupunkien, eli

Helsingin, Espoon, Lahden ja Kauni-aisten, eri organisaatioiden kanssa isoja hankkeita, antaneet apu- ja neuvontapalveluja sekä pitäneet yllä muotoiluagenttien verkostoja. Viimeisin on järjestänyt tapaamisia kuusi kertaa vuodessa ja keskustelua on käyty myös sosiaaliseen mediaan perustetussa ryhmässä.

”YMMÄRRYS
MUOTOILUN
MAHDOLLISUUK-
SISTA ON
LISÄÄNTYNYT
KAUPUNGEISSA.

Hanke pääsi käyntiin vuosi sitten maaliskuussa, eli käytännössä sen toteuttamiseen on ollut aikaa puolitoista vuotta. "Projektimaisessa työssä pitää ajaa täysillä purjeilla rantaan saakka", Laakso-Liukkonen sanoo.

Kaikilla ei ole muutoshalukkuutta

Matkan varrella Toimiva kaupunki -hankkeessa on ollut monia haasteita ja ongelmia. "Olin yllättynyt miten niin pienissä kaupungeissa voi olla niin monimutkainen struktuuri. Siihen sisään pääseminen vaatii aika paljon hermoja ja aikaa. Varsinkin jos tulee kaupallisesta maailmasta, on tottunut siihen, että aika maksaa jokaiselle jotakin", Pablo Riquelme sanoo.

Kaupunkien tekniset toimijat ja virastot ovat olleet toistaiseksi epätyypillisiä toimialoja muotoilun soveltamiselle ja niissä muutoksen aikaan-

Mikko Kutvonen, Sara Ikävalko, Tiina-Kaisa Laakso-Liukkonen ja Pablo Riquelme

saaminen ja liikkeellelähtö vie aikaa.

"Tunnistetaan kyllä isot muutostarpeet, mutta rohkeutta lähteä tekemään isoja muutoksia eteenpäin pitäisi vielä vahvistaa", Laakso-Liukkonen sanoo. "Kun tilasuunnittelu ja tekeminen kulkevat kaupungissa omaa polkuaan ja palvelut ja toiminnot omaansa, törmäämme aika usein näiden kahden yhteensovittamiseen. Kun aikaikkuna suunnittelussa on 20

vuotta ja toisessa pitäisi reagoida heti, miten ne sovitetaan yhteen? Tämä ei ole yksin muotoilun paikka, mutta yhdessä eri osaamisten rinnalla muotoiluosaamisesta olisi tässä apua."

Erityisesti kiitosta aktiivisuudesta ja vastaanottavuudesta saavat nuorisotoimi, opetusvirasto, Sote-puoli ja terveydenhuolto. "Niissä on yhteisenä nimittäjänä rajapinta suoraan kaupunkilaiseen sekä yhteiske-

hittämisen vahvistaminen vertaistojen ja eri asiantuntijatahojen verkostossa", Mikko Kutvonen sanoo.

Ymmärrystä ja vastustusta

Ymmärrys muotoilun mahdollisuuksista on hankkeen myötä lisääntynyt kaupungeissa. Yleensä innovoinnin ja uudistusten tarve on ollut kaikille selvää, mutta se on jäänyt usein myös puheen tasolle. "Palvelumuotoilu ym-

”MUOTOILU YKSIN EI PELASTA ORGANISAATIOTA.

Näin kaupungit edistävät muotoilua

Toimivan kaupungin tehtävänä

on ollut luoda kaupungeissa markkinoita muotoiluosaamiselle. Siinä hanke on onnistunut ainakin jossain määrin.

Espoo esimerkiksi aloittaa lähiaikoina kilpailutuksen, jossa haetaan kymmentä muotoilutoimijaa. Eri hankkeisiin on syntymässä määräaikaista tai vakinaista muotoiluosaamisen paikkoja viidestä kymmeneen. Kaupungit ovat mietineet aktiivisesti, miten ne aikovat jatkossa käyttää muotoilua kehityshankkeissa.

”Kauniainen on mukana pienesti, mutta Espoo on tehnyt hyvät suunnitelmat jatkosta. Lahdella on hyvä perimä, siellä on paljon organisaatioita ja Lahden muotoiluinsituutti on aktiivinen. Samoin Helsinki on tehnyt periaatteellisen päätöksen, että asioita pitää jatkaa”, sanoo Laakso-Liukkonen.

märretään käsitetasolla, mutta siitä ei ole tehty omaa tulkintaa organisaatioon. Yksi haaste on, että toimeenpano organisaatioissa on tehotonta. Työpaja on valistuksen alku, mutta meidän on myös täytynyt luotsata ja auttaa löytämään johdonmukainen tapa hyödyntää muotoilua”, Kutvonen sanoo.

Kaupunkimuotoilijoiden rooli on myös ymmärretty joissakin tapauksissa väärin. Heiltä on odotettu pelastajan roolia tai sitä, että he tuovat organisaatiolle valmiina ”täydellisen kirsikkakakun”. ”Meidän roolimme on kuitenkin antaa kakkuun vain resepti, ymmärryksen ja jatkon täytyy tapahtua talon sisällä”, Ikävalko sanoo.

Joissakin tapauksissa kaupunkimuotoilijat ovat joutuneet ottamaan jopa terapeutin rooliin, Riquelme kertoo. ”Juttelimme puolet ajasta heidän työyhteisön ongelmistaan, ja vasta sen jälkeen päästiin asiaan.”

”Meillä oli yksi työpaja, jossa eräs henkilö alkoi itkeä ja sanoi ettei ole koskaan aiemmin uskaltanut tai voinut tuoda esille henkilöstökehitykseen liittyviä asioita”, Ikävalko puolestaan sanoo.

Sara Ikävalko sanoo yllättyneensä siitä, miten paljon on kiinni yksittäisestä virkamiehestä, voidaanko jotain hanketta viedä eteenpäin vai torpataanko se. Yksi hankaluuksia aiheuttanut seikka on se, että muotoilu on nostettu jalustalle, mikä on syönyt sen arvoa. Muotoilu ymmärretään helposti väärin.

Kutvonen sanoo, etteivät kaupunkimuotoilijat ole halunneet synnyttää sellaista käsitystä, että kaikki mitä organisaatioissa on tehty siihen mennessä, on ollut väärin ja virheellistä. ”Ennemminkin niin, että tarvitaan niin juridista osaamista, liiketoimintaosaamista ja insinööritieteitä, ja niiden rinnalla voi kulkea mm. käyttäjä- ja muotoiluajattelu.” Yksin muotoilu ei pelasta organisaatiota tai maailmaa, vaan kyvykkyys ja uusi tekemisen tapa, missä tehdään yhdessä”, Ikävalko sanoo.

Ihmissuhdetaidot ovat välttämättömiä

Kaupunkimuotoilussa tarvitaan monialaisia taitoja. Ikävalko sanoo, ettei pelkkä muotoilijan koulutus riitä. ”Olen opiskellut psykologiaa, käyttäytymistieteitä ja kasvatustieteitä ja käytän niitä jatkuvasti, on ollut aika hurjia tilanteita. Jos olisin muotoilijanplanttuna tullut Taideteollisesta korkeakoulusta, en selviäisi kuuna päivänä niistä tilanteista kovin kunniallisesti.” Kuuntelutaidot ovat tärkeitä, samoin neuvottelutaidot ja tilannetaju. ”Joudumme operoimaan virastojen eri tasoilla. Pitää osata artikuloida tekemisen hyöty organisaatiossa ylätasolla, mutta samalla yksilötasolla kentällä”, Kutvonen sanoo. •

Muotoilija, älä sido käsiäsi

Outi Ugas

Luovassa työssä usein kiehtovinta on uusien ideoiden hallitun ennakoimaton syntyminen. Miksi kaikki pitäisi ymmärtää ja analysoida – eikö riitä, että lopputulos on onnistunut? Vai onko sittenkin niin, että pidämme itse mystiikan huntua luovan prosessin yllä, silkkaa laiskuuttamme tai sen pelossa, että joku ”varastaa” meiltä luovuuden? Väitän, että muotoilu ei ole nollasummapeliä eikä luova ajattelu ole kenenkään yksinoikeus.

Muotoilijan tehtävä on luoda maailmasta parempi paikka, tehdä ideoista ja unelmista totta. Meille on ominaista kyky sovittaa erilaiset palaset yhteen johonkin määrättyyn tavoitteeseen pääsemiseksi. Meillä on ikään kuin sisäänrakennettuna käsitys siitä, mikä on ’hyvä’, ja tämä käsitys ohjaa niitä lukemattomia valintoja, joita teemme muotoiluprosessin aikana.

Muotoiluala kärsi pitkään mitattavien tulosten puutteesta. Kyllähän me itsekkin tiesimme, että investointi muotoiluun tuottaa liikevaihtoa, hyvinvointia, yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista. Kukaan ei vain osannut kertoa, mitä se asiakas meistä hyötyy, ihan numeroina kerrottuna. Nyt tuloksia on saatu, on Design ROI:ta ynnä muuta. Muotoilun menetelmien käyt-

” MUOTOILILJOIL-
TA PUUTTUU
ROHKEUTTA TART-
TUA SYSTEEMIN
MUUTOKSEEN.

tö on laajentunut uusille aloille ja ammattiryhmiin. Palvelumuotoilusta on tullut muotoilun valtavirtaa ja nyt puhutaan jo Design for Governmentistakin. Poliitikko tekee paluuta muotoiluun ja muotoilu politiikkaan. Rock!

Pelkään, että meiltä muotoilijoilta puuttuu silti rohkeutta tarttua koko systeemin muutokseen. Puheet muuttuvat teoiksi kovin hitaasti, ja ala tais-telee samoja tuulimyllyjä vastaan vuodesta toiseen. Toki aina tulee uusi sukupolvi uhoamaan muotoilijan valasta ja vastuusta, mutta ennen pitkää todellisuus jyrää patologisimmankin idealistin. Vältellään kannanottoja, politisoitumista, hippiytymistä, leimautumista milloin miksikin.

Kuvittelemme, että esimerkiksi ilmastomuutoksen huomioon ottaminen on jotenkin poissa siitä työstä, jota teemme muodon antajina vers-
taalla. Keskittymällä tekniikkaan ja

muodonantoon – oli se sitten materiaali-, valmistus- tai esitystekniikkaa – ruokimme uskomusta, ettei kapasiteettimme riitä ”koko maailman ongelmien” ratkomiseen, kun yhdessä tuolissakin on tarpeeksi haastetta.

Mielestäni suurin osa meistä muotoilijoista on sisimmältään systeemi-ajattelijoita. Tämän ydinosaisem-
me voimme kohdentaa juuri niin kuin haluamme: muodon hiomiseen, kulumien pyöristykseen, pelikehittämi-
seen, pienten arkisten tai suurten globaalien pulmien ratkomiseen. Sen sijaan, että valitsemme näistä, voimme toimia samanaikaisesti kaikilla tasoilla. Jos tietoisuustaidot eivät vielä ole osa muotoilijoiden koulutusta, on nyt korkea aika ottaa ne mukaan.

Muotoilijan vahvuus on se, että tiedämme hyppysissämme, miten aneetomista ideoista syntyy aineellista todellisuutta. Juuri se käytännön työ, jota kätemme tekevät, vapauttaa aivot ja sydämemme työstämään laajempia ja kiperämpiä haasteita. Ja vasta näiden haasteiden ratkominen tuo uuden oikeutuksen työllemme. •

Kirjoittaja työskentelee palvelumuotoilijana ja kestävästi kehityksen asiantuntijana The Natural Stepissä ja viimeistelee onnistumisen mittaamista muotoilussa käsittelevää graduaan Jyväskylän yliopistoon.

Heikko kannattavuus syö muotoiluyrityksiä

Teksti: Pekka Lith

Muotoilualan yritysten liikevaihto on edellisvuodesta laskenut, selviää tuoreesta muotoilualan suhdannekatsauksesta. Kehitystä ovat hidastaneet asiakasyritysten vaikeudet niiden omilla markkinoilla, julkisyhteisöjen heikentynyt rahoitusasema ja yksityisen kulutuksen hiipuminen. Tänä vuonna suhdannekatsauksessa selvitettiin myös yritysten suhtautumista aineettomaan omaisuuteen.

Viime vuosien heikko kotimainen talouskehitys on näkynyt suhdanneherkällä muotoilualalla, sillä Ornamon yritys-kyselyjen mukaan vuosina 2014–15 liikevaihdon supistumisesta kertoneita yrityksiä oli yhtä paljon kuin liikevaihtoaan kasvattaneita yrityksiä.

Liikevaihdon huono kehitys on heijastunut muotoilualan yritysten kannattavuuteen, sillä kannattavuuden heikkenemisestä ilmoittaneita yrityksiä oli Ornamon yritys-kyselyjen mukaan kesäkuussa 2015 hieman enemmän kuin kannattavuuttaan parantaneita yrityksiä. Osasyynä kehitykseen on, että tuotantokustannukset, kuten työvoima- ja toimitilakustannukset ovat jatkaneet nousuaan (Kuvio 1).

Muotoiluyritysten kasvuhakuisuus on nousussa

Silti noin kolmannes muotoilualan yrityksistä uskoo, että suhdannenäkymät kohenevat seuraavan vuoden aikana. Muotoilualalla lähiajan suhdanneodotukset ovatkin huomattavasti paremmat kuin pk-yrityskentässä keskimäärin. Esimerkiksi Suomen Yrittäjien kevään 2015 pk-barometrin mukaan suhdanteiden heikkenemistä odottavia pk-yrityksiä oli enemmän kuin suhdanteiden paranemista odottavia.

Usko tulevaisuuteen näkyy yritysten kasvuhakuisuudessa, sillä voimakkaasti kasvuhakuisia ja mahdollisuuksien mukaan kasvavia yrityksiä oli muotoilualalla kesäkuussa 2015 huomattavasti enemmän kuin kaikkien pk-yritysten joukossa. Alan yritysten tärkeimpiä kasvukeinoja ovat myynnin ja markkinoinnin lisääminen, uusien tuotteiden ja palvelujen

➔ Muotoilualan suhdannekatsaus suoritettiin kesäkuussa 2015. Kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä noin 120 yritystä. Kysely suoritettiin mainiosurvey -kyselytyökalulla.

Lue selvitys verkossa:
www.ornamo.fi/suhdannekatsaus2015

kehittäminen ja kansainvälistyminen.

Yritykset suojaavat tuotteitaan laiskasti

Yrityksiltä tiedusteltiin nyt myös ensimmäistä kertaa alan aineettomien oikeuksien (Intellectual Property Rights IPR) suojauksesta. Aineettoman omaisuuden merkitys luovalla alalla nousee globaalissa taloudessa yhä tärkeämmäksi, sillä brändi-, tuote- ja palveluideat leviävät salamannopeasti. Ilman minkäänlaista suojaa eri yritysten tuotteet alkavat muistuttaa toisiaan.

Aineettoman omaisuuden suojauksella yritys voi ennaltaehkäistä vahinkoja ja rakentaa itselleen kilpailuetua muihin yrityksiin nähden. Taitavasti hyödynnettynä yritys voi luoda aineettomilla oikeuksilla perustan kasvuille ja yrityksen arvon nousulle.

Ornamon kyselyihin osallistuneista muotoilualan yrityksistä yli 50 prosenttia

totesi, että immateriaalioikeudet ovat niille tärkeitä (Kuvio 2). Jossain määrin tärkeitä ne olivat noin kolmasosalle yrityksistä. Rekisteröintiä edellyttäviä suojaustoimenpiteitä, kuten patenttien, hyödyllisyysmallioikeuden, mallioikeuden tai tavaramerkki-oikeuden rekisteröintejä oli suorittanut silti alle 40 prosenttia yrityksistä.

Immateriaalioikeuksien loukkauksia voidaan ennaltaehkäistä kuitenkin sopimusteitse ja noin 80 prosenttia Ornamon kyselyihin vastanneista yrityksistä on ottanut immateriaalioikeudet huomioon sopimuksissaan. Ne koskevat yleensä yritysten välisiä yhteistyösopimuksia ja toimeksiantosopimuksia, mutta tavallisia ovat myös kirjaukset työsopimuksiin ja tilanteet yrityksen perustamisvaiheessa.

Työllistämisen esteitä tulisi madaltaa

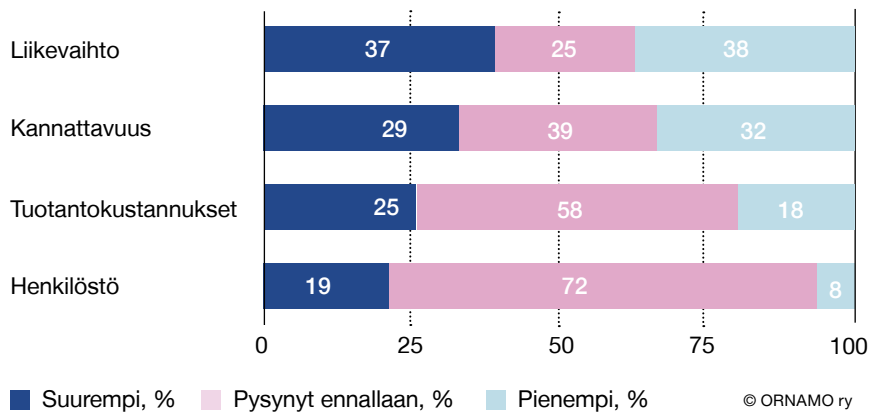
Ornamon yrityskyselyihin osallistuneista muotoilualan yrityksistä vain alle neljännes aikoo palkata uutta henkilökuntaa seuraavan vuoden aikana, joskin osuus on hieman suurempi kuin Suomen Yrittäjien pk-barometrin mukaan koko pk-yrityskentässä keskimäärin (14 %).

Muotoilualalla työllisyyden kasvun esteet ovat kuitenkin hyvin samoja kuin kaikissa pk-yrityksissä. Tärkeimpänä työllistämisen esteenä on kysynnän riittämättömyys ja epävakaus, mutta heti seuraavilla sijoilla ovat työn teettämisen sivukulut ja irtisanomisen liittyvä riskit turbulentissa taloustilanteessa. Sivukuluilta tarkoitetaan sosiaalivakuutusmaksuja ja sosiaalipalkkoja, joilla ei ole yhteyttä tehdyn työn määrään. Sen sijaan palkkojen lähtötasoa ei nähdä suurena työllistämisen esteenä.

Työ- ja elinkeinoministeriö TEM:n kesäkuun 2015 korkeat työttömyysluvut kertovat myös, että työllisyysmarkkinapolitiikkaan olisi löydettävä uusia eväitä. TEM:n mukaan työttömiä työnhakijoita oli lähes 370 000 henkilöä. Uutena kehityspiirteinä on työttömyyden keskimääräistä nopeampi nousu korkeasti koulutettujen keskuudessa, joihin myös monet muotoilualan ammattilaiset luetaan. •

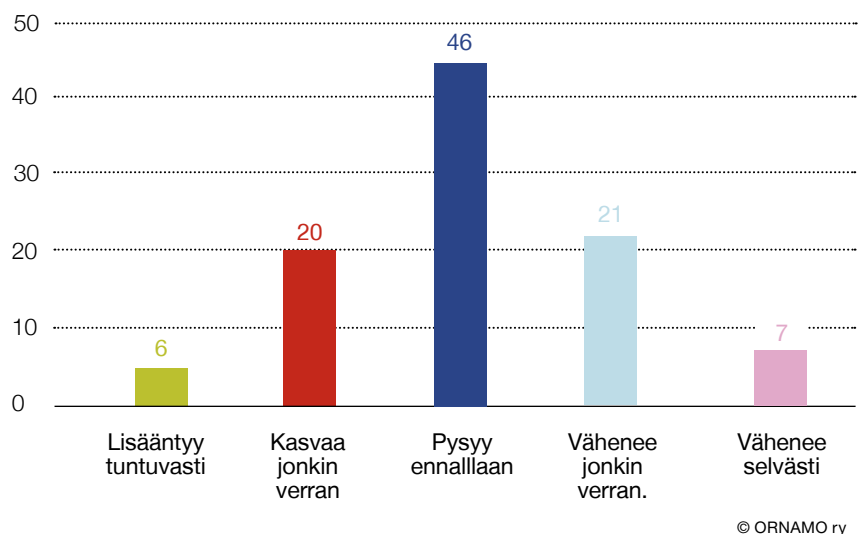
Kirjoittaja työskentelee tutkijana omistamassaan yrityksessä (Lith Consulting Group).

Kuvio 1. Muotoilualan yritysten näkemykset liikevaihdon henkilöstön, tuotantokustannusten ja kannattavuuden kehityksestä nyt (kesä 2015) verrattuna vuoden takaiseen (kesä 2014) tilanteeseen, prosenttia yrityksistä

(Lähde: Ornamo suhdannekyselyt 2015)

Kuvio 2. Immateriaalioikeuksien suojauksen tärkeys muotoilualan yrityksille, prosenttia vastanneista yrityksistä

MITEN? ON KYSYMYS, JOHON MUOTOILIJAN PITÄÄ VOIDA VASTATA

Kuvat ja teksti: **Aurora Airaskorpi**

Palvelumuotoilu ei ole pelkkää teknologiaa. Tulevaisuuden menestyjiä ovat ne yritykset, jotka kykenevät ymmärtämään ihmistä, sanoo palvelumuotoilija Alex Nisbett.

”**E**n usko, että meillä voi koskaan olla liikaa palvelumuotoilijoita, haasteita on enemmän kuin riittävästi palvelumuotoilijoiden ratkaistavaksi”, sanoo Alex Nisbett Itä-Lontoossa sijaitsevassa Livework-palvelumuotoilutoimistossa.

Livework tarjoaa palvelumuotoilun konsultointia sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, auttaen organisaatioita parantamaan tuotteiden ja palveluiden käyttäjäkokemusta ja siten lisäten näiden arvoa sekä palvelun tuottajan että käyttäjän silmissä.

Tällä hetkellä Liveworkin palvelumuotoilijat kehittävät muun muassa brittiläisen henkilötunnuksen käyttöönottoa nuorten keskuudessa, yhdessä Britannian hallituksen kanssa, ja auttavat pohjoismaisen Nordeapankin Savings & Wealth Offerings -tiimiä ottamaan käyttöönsä palvelumuotoilun taitoja ja prosesseja, sekä

työskentelevät KONE:en kanssa kehittäen ja parantaen heidän tarjoamiinsa palveluita.

Nisbettin mukaan tänä päivänä yritysten kilpailuetu ei synny pelkästään niiden loistavista tuotteista vaan pikemminkin erinomaisesta käyttäjäkokemuksesta. ”Ihmiset ovat yhä kiinnostuneempia siitä, miten tuote tai palvelu toimii ja mitä tapahtuu silloin, kun se lakkaa toimimasta: miten käyttää kohdellaan niissä kohdissa, kun hän tarvitsee apua tai tukea.”

Strateginen muotoilu on yhä tärkeämpää

Neljäntoista vuoden kokemuksen myötä Liveworkista on tullut keskeinen pelaaja palvelumuotoilun kentällä. Siinä missä monet palvelumuotoiluyritykset näkevät palvelumuotoilun pelkästään digitaalisten tuotteiden kehityksenä, Livework painottaa tekemisessään strategista ajattelua ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. ”Me keskitymme mieluummin kysymykseen *miten & mitä?*”, sanoo Nisbett.

Tämä ajattelutapa on kannattanut, sillä se on tuonut Liveworkille selkeän kilpailuedun palvelumuotoiluyritysten joukossa. Viimeisimpänä todisteena on yhteydenotto suomalaiselta

suuryritykseltä, joka kääntyi Liveworkin puoleen siksi, että koki, että monet suomalaiset yritykset olivat turhan keskittyneitä tuottamaan digitaalisia ratkaisuja sen sijaan, että olisivat uudelleenarvioineet palveluita strategisesti näkökulmasta.

Nisbett uskoo, että Liveworkin menestys ei ole kiinni pelkästä kokemuksesta vaan myös sen tuomista näytöistä: uudet asiakkaat haluavat nähdä referenssejä, joihin he voivat samaistua.

”Yrityksille on tärkeää, että voimme osoittaa ratkaisseemme haasteita, jotka ovat verrattavissa heidän tarpeisiinsa. Tulokset on pystyttävä näyttämään myös numeroin: kuinka paljon palvelumuotoilun avulla on säästetty tai tienattu. Kolmas ratkaiseva tekijä on vaivannäkö. Me käytämme paljon aikaa ja ajatustyötä työn suunnitteluun ja loppuunsaattamiseen, ja varmistamme, että monialaisen ja monikulttuurisen tiimimme kaikki osaaminen tulee käyttöön.”

Nisbettin oma tausta on graafisessa suunnittelussa, ja hänen kollegansa ovat lähtöisin monista eri kouluksista ja kulttuureista. Palvelumuotoilijan mielestä ihmisten erilaisuus on palvelumuotoilussa keskeistä, sillä näin pystytään kokoamaan samaan kehoon

hyvin erilaisia tulkintoja ja strategisia näkökulmia.

Muotoiluosaamista tarvitaan yrityksiin

Nisbett uskoo, että seuraavan 10–15 vuoden sisällä palvelumuotoilulle tulee olemaan tarvetta sekä ulkopuolisten konsulttien muodossa mutta myös sisäisesti. Muotoiluosaamisesta on kovaa vauhtia tulossa keskeinen osa organisaatioiden voimavaroja ja perusliiketoimintaa. Kehitys on Nisbetin mielestä myös osa muotoilijan identiteetin kehitystä. ”Vuosia sitten, me kaikki halusimme työskennellä luovissa toimistoissa suuryritysten sijaan. Nyt vaikuttaa siltä, että asetelmat ovat muuttuneet. Muotoiluosaamisen kasvattaminen yrityksen sisällä on vetovoimainen vaihtoehto, johon moni nuori suunnittelija on valmis tarttumaan.” •

KOMMENTTI

Insinööri tarvitsee rinnalleen muotoilijan

Mikä erottaa muotoilijan insinööristä? Monikin asia, mutta yksi tärkeimmistä on ymmärrys ihmisestä. Siinä missä teknologian voidaan nähdä yksinkertaistavan maailmaa ja tarjoavan oikoteitä, muotoilijaa tarvitaan luomaan oikoteiden varsille kokemuksia.

Elämän laadun parantaminen oli avaintemoja British Design Councilin kesäkuussa järjestämässä Leading Business by Design – Design Summitissa. Muotoilun asiantuntijat yrityksistä ja alan oppilaitoksista totesivat yhteen ääneen, että vaikka teknologia mahdollistaa laajan kirjon asioita, joista emme olisi voineet uneksiakaan vielä vuosikymmen sitten, jonkun on muistettava miettiä, mihin ihminen niitä asioita ja esineitä käyttää. Kun sähköautosta tulee realistinen vaihtoehto tavalliselle Toyotalle, uskaltaako

ihminen kuitenkaan astua kuljettajattoman auton takapenkille? Entä mitä tapahtuu autolla ajamisen terapeuttiselle vaikutukselle?

Yritykset eivät tarvitse muotoiluosaamista vain siksi, että se kuulostaa modernilta vaan luovasta ajattelusta on tullut yritysten elinehto. Ilman uusia ja hyödynnettäviä innovaatioita, yritykset ovat pulassa. ”Yrityksillä ei ole enää aikaa odotella seuraavaa suurta keksintöä vaan ratkaisevaa on nopeus, jolla uusia innovaatioita pystytään synnyttämään”, totesi brittiläisen valmistusteollisuuden järjestö EEF:n pääekonomi Lee Hopley.

Nopeusvaatimus pakottaa myös oppilaitokset miettimään uudelleen koulutusohjelmiaan. Astonin yliopiston professori Dame Julia King ehdotti, että tulevaisuudessa meidän pitää kouluttaa insinööreis-

tä insinööri-muotoilijoita, jotka opiskelevat tekniikan lisäksi muotoiluajattelua ja psykologiaa. Näin ”putkiaivoinen” mekaaninen ajattelu saadaan kyllästettyä monitahoisella ihmisymmärryksellä ja luodaan osaamista, jota huomisen yritykset tarvitsevat.

Suomessa insinöörivetoiset yritykset ovat pitkälti keskittyneet palkkaamaan lisää insinöörejä kun taas muotoilijat ovat pitäytyneet design-alalla, suunnitellen sitä, mitä heille on opetettu: tuotteita ja muotoja. Jos muotoilijoiden ja insinöörien yhteistyö nostetaan sanoista tekoihin, niin koulutuksessa kuin bisneksessä, innovaatiokulttuuri pääsee kehittymään. Ainetlaatuksen kokemuksen synnyttäminen on yhä arvokkaampi kilpailutekijä. Ja sen tuottamisessa muotoilija saattaa hyvinkin olla paras henkilö.

AGENTTISOPIMUS

1. Sopimuksen osapuolet

MIKKO MAGENTTI (jäljempänä Agentti/Manageri)

Y-tunnus: 12345-0

Osoite MUOTDILKANPOLKU 3 00100 HELSINKI

Puhelin 4555566

Sähköposti

Pankkiyhteys

Yhteyshenkilö

MAIJA NAPPI (jäljempänä Päämies)

Y-tunnus tai henkilötunnus:

Osoite

Puhelin

Sähköposti

Pankkiyhteys

Yhteyshenkilö

on kaikesta myynnistä, jota
minut Sopimuksen voimassa
tai muuhun palkkioon kaikesta
on tehty sopimus ennen
utta sen päättymisen jälkeen.

päättymisen jälkeen toteutuneista
antosopimuksen mukainen korvaus
an kuin sopimus on ollut voimassa,
kuukautta.
uraavista erityisistä kuluistaan

an tuotteiden / palveluiden myynnissä
rusteita. Niiden osalta sovitaan seuraavaa

a hinnoitteluperusteita ilmoitettuaan tästä
itenkin viimeistään 2 kuukautta ennen

aalta Päämiehen puolesta myymänsä tuotteet / palvelut.
tai Päämies laskuttaa asiakasta Agentin/
saaman tarjouksen perusteella.

AGENTTISOPIMUKSELLA MYYNTI KASVUUN

Janita Korva

Agentti eli kaupanedustaja edistää päämiehensä tuotteiden ja palvelujen myyntiä joko välittämällä päämiehelleen tilauksia tai tekemällä kauppvoja päämiestä sitovasti. Kun agentti hoitaa myyntiä, voi omat resurssit keskittää suunnittelu-työhön. Agenttisopimus voi olla hyvä keino laajentaa myyntiä uusille maantieteellisille alueille sekä lisätä menekkiä.

Agenttisopimus soveltuu jo vakiintuneelle toimijalle, joka kykenee vastaamaan agentin aikaansaamaan lisää myyntiin toimittamalla tuotteita tai palvelua. Jos päämiehellä on vielä ratkaisemattomia ongelmia tuotteiden suunnittelussa, toteuttamisessa, tuotannossa tai rahoituksessa, agentti voi auttaa vain rajoitetusti. Yleensä agentille suoritetaan provisiokorvaus toteutuneen myynnin perusteella, mutta myös muita vaihtoehtoja on olemassa. •

Muista nämä agenttisopimuksesta

- Agenttia ei tule sekoittaa jälleenmyyjään, sillä jälleenmyyjä toimii omiin nimiinsä. Perinteisesti tämä on tarkoittanut, että jälleenmyyjä on ostanut tuotteet itselleen ja myynyt ne eteenpäin. Agentti ei tule loppuasiakkaan ja päämiehen välisen sopimuksen osapuoleksi eikä hän omista edustamiaan tuotteita.
- Agenttisopimukseen sovelletaan lakia kaupanedustajista ja myyntimiehistä. Kyseistä lakia ei sovelleta jälleenmyyntiin. Laissa on agenttia ja päämiestä sitovia kohtia, joista ei voi poiketa sopimuksella.
- Sopimus on lain mukaan tehtävä kirjallisesti, jos jompikumpi osapuoli sitä vaatii. Lisäksi laissa on pakottavia säädöksiä mm. edustussopimuksen irtisanomisajasta sekä kaupanedustajan oikeudesta korvaukseen sopimuksen päättymisen jälkeen.
- Agenttisopimusta laadittaessa kannattaa kiinnittää huomiota salassapitoa koskeviin kysymyksiin sekä agentin ja päämiehen väliseen vastuunjakoon. Agenttisopimuksessa tulee määritellä tarkasti ja yksiselitteisesti mitä tuotteita tai palveluja se koskee ja missä laajuudessa sopimus on voimassa (maantieteellinen kattavuus, onko kyseessä yksinomainen sopimus). Sopimuksesta tulee ilmetä onko agentti oikeutettu solmimaan päämiestään sitovia sopimuksia.

Katso agenttisopimusmalli ja muut sopimusmallit Ornamon jäsenpalveluista ornamo.fi/jasennyys

Miten agentti hankitaan?

Meillä Suomessa agenttien ammattiryhmä on vielä melko pieni. Agentit kartoittavat tekijäkenttää aktiivisesti ja ottavat uusia päämiehiä kiinnostuksensa ja resurssiansa sekä markkinan kysynnän mukaan. Kysyntää agenteille on Suomessa enemmän kuin on agentteja. Onneksi alalle tulee koko ajan uusia toimijoita ja jonkin verran koulutustakin on tarjolla.

Paljonko agentti kustantaa?

Agentin tyypillinen laskutusperuste on prosentiosuuteen perustuva myyntipalkkio toteutuneesta myynnistä. Mutta on myös malleja, joissa voidaan laskuttaa säännöllisesti esim. kuukausittain tietyistä määritellyistä tehtävistä (esim. markkinointi ja myyntipalaverit), tai projektikohtainen kointäsumma (esim. kampanja, messuedustus). Yhteistyömalli voi olla myös yhdistelmä näistä laskutusmalleista.

Agentti ei ole välistävetäjä vaan mahdollistaja. Usein agentin palkkio nähdään ylimääräisenä kuluna, vaikka parhaimmillaan agenttisopimus on sijoitus, jolla voidaan tavoittaa huomattavasti aiempaa laajempia asiakasryhmiä.

Mistä tunnistan hyvän agentin?

Hyvällä agentilla on aikaa ja halua paneutua päämiehensä tarjontaan ja prosesseihin sekä pohtia aktiivisesti kehittämiskohteita. Hyvällä agentilla on myös näkemys siitä, ketkä päämiehen tuotteita ostavat ja mitä kanavia pitkin ne myydään. Suosittelen agentin kanssa avointa keskustelua ja vaihtoehtojen kartoittamista yhteistyölle sekä koeaikaa tai -projektia sopimuksen alkuun, jotta molemmilla osapuolilla on aikaa testata yhteistyön sujuvuutta.

Vinkit antoi: Kati Uusi-Rauva, Agents and Managers in Creative Industries AGMA

Lisätietoja: agma.fi

KLASSIKOT

Luo ajaton sisustus klassikotuotteilla ja lisää mausteeksi muutama ajankohtainen uutuus. Löydät esimerkiksi kuvan Karuselli-lepotuolin verkkokaupastamme. Tervetuloa ostoksille – ja muista hyödyntää Ornamon jäsenetusi!

-10 % ALENNUS!

Hyödynnä Ornamon jäsenetusi ja saat 10 % alennuksen.

{ FINNISH DESIGN SHOP }

*Suomalainen designkauppa verkossa.
www.finnishdesignshop.fi*

Maksuton toimitus kaikille yli 100 euron tilauksille • Tuhansia tuotteita heti varastosta • Nopeat toimitukset myös suoraan kotiovelle

TEOLLISUUS- TAITEEN LIITTO ORNAMON SYYSKOKOUS

Aika: 4.11.2015 klo 17.00

**Paikka: Designmuseo
Korkeavuorenkatu 23, Helsinki**

Esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja kolme äänenlaskijaa
3. Todetaan paikalla olevat äänivaltaiset jäsenet ja heidän valtakirjoilla edustamansa muut äänivaltaiset jäsenet sekä muut läsnäolevat
4. Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus
5. Esityslistan hyväksyminen
6. Päätetään kuinka monta jäsentä hallitukseen valitaan Ornamon sääntöjen 24 § mukaisesti
7. Valitaan hallituksen jäsenet seuraavaksi 2-vuotiskaudeksi erovuoroisten tilalle. Erovuorossa ovat vaatesuunnittelija Karoliina Vilander, sisustusarkkitehti Tatu Ahlroos, teollinen muotoilija Pekka Harni, kuvataiteilija Tero Annanoll ja teollinen muotoilija Tuomas Antikainen
8. Valitaan hallituksen puheenjohtaja
9. Päätetään vuoden 2016 toimintasuunnitelmasta. Päätetään varsinainen jäsenen, kokelasjäsenen, opiskelijajäsenen ja kannatusjäsenen jäsenmaksu vuodeksi 2015
10. Päätetään vuoden 2016 talousarvio
11. Valitaan kaksi tilintarkastajaa ja heille henkilökohtaiset varamiehet vuodeksi 2016
12. Muut asiat
13. Kokouksen päättäminen

Tervetuloa!

SISUSTUSARKKI- TEHDIT SION SYYSKOKOUS

Aika: maanantai 19.10.2015 klo 18.30

**ABL-laatat
Kirkkonkyläntie 103, Helsinki**

Bussikuljetus kokouspaikalle lähtee Kiasman edestä klo 17.30. Ennen kokousta pääsemme tutustumaan leikkaamoon ja ABL:n Showroomiin Ville Tuomiston johdolla. Syyskokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, mm. vuoden 2016 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Lisäksi kokouksessa on henkilövalintoja: erovuoroisia ovat Katriina Lankinen, Riikka Manninen, Teemu Perttunen ja Heikki Telivuo.

Tarjoilua – tervetuloa!

Ilmoittautumiset ti 12.10. mennessä:
office@sio.fi

Esityslista liitteineen tulee esille www.sio.fi

TAITEILIJAT O:N SYYSKOKOUS

Aika: maanantai 2.11.2015 klo 18.00

**Paikka: Ornamon toimisto
Annankatu 16 b 35-36, 4 krs, Helsinki**

Vahvistetaan Taiteilijat O ry:n toimintasuunnitelma, talousarvio ja vuosimaksun suuruus vuodelle 2016

Taiteilijat O ry:n täydellinen esityslista nähtävissä osoitteessa:
www.artists-o.fi

Tarjoilua! Tervetuloa!

TEOLLISET MUOTOILIJAT TKO:N SYYSKOKOUS

Aika: keskiviikko 16.9.2015 klo 17-20

**Paikka: Cresense Oy
Kaivokatu 10 A (6. krs)
00100 Helsinki**

Vierailimme Cresense Oy:ssä isäntänämme teollinen muotoilija Simo Säde. Käsittelemme mm. TKO:n muuttamista ry:stä Ornamon intressiryhmäksi. Tule mukaan!

Koko esityslista os:

www.ornamo.fi > jäsenjärjestöt > tko

TEKSTIILI- TAITEILIJAT TEXON SYYSKOKOUS

Aika: keskiviikko 22.10.2015 klo 17.00

**Paikka: Ornamon toimisto
Annankatu 16 b 35-36, 4 krs, Helsinki**

Kokouksessa esitellään mm.

Texo 60v -juhlavuoden 2016 toimintasuunnitelma. Ilmoittautumiset: Juha Laurikainen, juha.laurikainen@gmail.com

Kokousasiakirjat nähtävissä Ornamon kotisivuilla syyskuun alusta.

www.ornamo.fi > jäsenjärjestöt > texo

TAIDEJAOSTON SYYSKOKOUS

Aika: keskiviikko 1.10.2015 klo 17-20

**Paikka: Ornamon toimisto
Annankatu 16 b 35-36, 4 krs, Helsinki**

Tuoreet kuulumiset Pariisin Révélations-messuilla. Lisäksi esitellään ja ideoidaan vuoden 2016 toimintaa. Kokouksessa valitaan uudet jäsenet erovuoroisten tilalle sekä taidejaoston ehdokkaat Ornamon hallitukseen. Tarjolla pientä purtavaa. Ilmoittautumiset: Lotta Veromaa taide@ornamo.fi

Vakuuta viestillä

Teksti ja kuva:
Elina Perttula

Uutisarvoinen aihe, oikea ajoitus ja kiireisen toimittajan palveleminen. Siinä muutama vinkki, joilla suunnittelija voi saada työnsä näkyväksi pienelläkin budjetilla.

Lehdistötiedote puoltaa yhä paikkansa mediaviestinnässä, johon panostamalla yritys tai taiteilija voi rakentaa toiminnastaan ammattimaista ja vakuuttavaa.

Ammattimainen viestijä ottaa huomioon toimittajan tarpeet ja erottuu paremmin joukosta. Tavoittelipa suunnittelija tai taiteilija sitten uutismediaa, tekniikan, taiteen tai sisustusalan erikoistoimittajaa, toimittajien rutiineihin pätee muutama nyrkkisääntö.

Kerro tärkein ensin

Muotoilualalla tiedotteen sanoma voi syntyä vaikkapa tuoteuutuudesta, palkinnosta tai kilpailuvoitosta, yrityskaupoista, näyttelystä tai messuosallistumisesta. Tiedotetta tehdessä tämä tärkein asia kannattaa kertoa heti aluksi, jotta toimittaja pääsee kärryille.

Koti ja Keittiö -lehden päätoimittaja Jutta Ylä-Mononen saa päivittäin yli 100 sähköpostia, joukossa kymmeniä tiedotteita. ”Vaikka viestejä tulee paljon, avaan kaikki viestit. Luen aiheen ja jonkun rivin alusta. Ja yleensä nopeasti saa käsityksen onko aihe sellainen joka sopii meille. Kiinnitän huomiota viestin ensimmäisiin lauseisiin ja otsikointiin. Visuaalisella

alalla myös kuvat ja kauniisti muotoillut viestit vakuuttavat”, Ylä-Mononen sanoo. Hän muistuttaa myös virheettömän kielen käytöstä, ja suosittelee tiedotteen luetuttamista vaikkapa kollegalla tai ystävällä.

Päätoimittajan mielestä vetovomaisen viestin erottaa edukseen jo viestikentän aihe. Se on tekstikenttä, joka on ensikosketus käsillä olevaan tiedotteeseen. Koukuttava otsikko herättää uteliaisuuden. ”Viestikentän aiheeseen ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota. Se kannattaa ehdottomasti muotoilla niin, että otsikko itsessään on jo täky. Tällöin vastaanottajakin saattaa innostua”, Mononen vinkkaa.

Koti ja Keittiö -lehteä lukevat sisustuksesta ja kodista kiinnostuneet suomalaiset ihmiset, joiden kiinnostuksen kohteita lehden toimitus pohtii joka maanantai. Viikkokokous on hetki, jolloin toimitus käsittelee uusia ideoita, ilmiötä ja nostaa esille ajankohtaisia tiedotteita. Niihin saatetaan tarttua joskus nopeallakin aikataululla. Esimerkiksi lehden uutuspalkstonen tila voi elää loppuun saakka, ja toimittajalla on usein kiire saada tarvittava materiaali nopeasti.

Pidä lupauksistasi kiinni

Tiedotteiden läpimeno edellyttää

lähettäjältä palvelualttiutta loppuun asti. Sokeus omalle työlle on turhan usein esteenä sille, että tiedote aidosti palvelisi toimittajaa ja pääsisi mediassa läpi.

Ylä-Monosen kokemukset osoittavat, että kiinnostavan tuoteuutuden esittely voi kaatua yksinkertaisten asioiden puuttumiseen. ”Joskus lähettäjä on antanut ymmärtää, että käsillä oleva kuva on korkealaatuinen. Toimittaja on tarttunut juttuun ja ehtinyt kirjoittanut uutuspalkstalle tekstin. Vasta graafikko on huomannut, että kuva ei olekaan painokelpoinen. Ja kun siinä tilanteessa emme ole saaneet viestin lähettäjää kiinni, on juttu jäänyt tekemättä”, Ylä-Mononen valittelee.

Tiedote kannattaa rakentaa toimittajan tarpeita palvelevaksi. Jos tiedotteessa luvataan antaa lisätietoja, pitää lähettäjän varmistaa, että tiedotteessa mainittu yhteyshenkilö on saatavilla ja hän osaa tarjota tiedon tai materiaalin nopeasti. Jos tiedote lupaa lehdistökuvia, kannattaa varmistaa, että kuvat ovat helposti saatavilla.

Hyödynnä verkkoa tehokkaasti

Säännölliset uutiskirjeet ja sisälto-markkinointi ovat vakiinnuttaneet paikkansa yritysviestinnässä. Myös

”VERKKO ANTAA
TIEDOTEMA-
TERIAALILLE
MAHDOLLISUUDEN
JATKAA
ELÄMÄÄNSÄ
TIEDOTTEEN
LÄHETTÄMISEN
JÄLKEENKIN.

blogien määrä on lisääntynyt viime vuosina. Uusista kanavista huolimatta perinteisen median asema ei kuitenkaan ole muuttunut. Yhä edelleen eri aihealueisiin erikoistuneet toimittajat ja lehdet Suomessa etsivät ajankohtaisia ilmiöitä, kiinnostavia nimiä ja heidän lukijakuntaansa kiinnostavia tuoreita tekijöitä.

Ylä-Mononen muistuttaa, että sosiaalisen median kanavat kuten Instagram, Twitter ja blogit ovat myös toimittajien keskeisiä tietolähteitä. Näkyminen verkossa kannattaa siksi, että myös sitä kautta voi tavoittaa toimittajan. Verkko antaa tiedotemateriaalille mahdollisuuden jatkaa elämänsä tiedotteen lähettämisen jälkeenkin.

Toimittajien lisäksi omat verkkosivut on tehokas kanava tavoittamaan muita sidosryhmiä, kuten suurta yleisöä ja asiakkaita, bloggareita, rahoittajia, valmistajia ja yhteistyökumppaneita. Tiedotemateriaalia voi myös muokata eri kohderyhmille uutiskirjeisiin, verkkouutisena tai tapahtumakutsuina. Verkon kautta näiden materiaalien jakaminen myös sosiaalisen median kanavissa on helppoa ja tehokasta. Näin voi varmistua näkyvyydestä myös tiedotteen lähettämisen jälkeen. •

Mikä on uutinen?

Suomessa ilmestyy n. 200 sanomalehteä ja yli 4 000 aikakauslehteä. Tämän lisäksi julkaistaan myös erilaisia verkkolehtiä ja satoja blogeja.

Toimittajien työtä ohjaavat vakiintuneet ammattikäytännöt ja journalismin etiikka. Päätös jonkin uutisen julkaisemisesta tehdään aina journalistisin perustein ja kriteerit hieman vaihtelevat mediasta riippuen. Tyypillisiä kriteereitä ovat mm. ajankohtaisuus, yllättävyys, negatiivisuus, ajankohtaisuus, merkittävyys, positiivisuus, henkilöitävyys ja julkisuuden tunnetut henkilöt, toistuvuus ja jatkuvuus. Myös ajankohtaiset julkisen keskustelun teemat vaikuttavat aiheiden valintaan.

Sattumallakin on osuutensa. Toimittajaa saattaa suunnittelijan työssä kiinnostaa oman työn vaikutus ihmisten arkeen, suunnittelutyön taloudellinen vaikuttavuus, yrityskaupat tai yhteistyö tunnetun kumppanin kanssa, muotoilun hyöty eri toimialoille tai ulkomaisen median tai auktoriteetin antama huomio.

Ilmoittaudu Ornamon koulutukseen!

Kuinka saan viestini läpi mediassa

Ornamon toimistolla 18.9. klo 9–11.
Ornamon viestintäpäällikkö
Elina Perttula ja Koti ja keittiö
-lehden toimittaja Tea Honkasa-
lo opastavat hyvän tiedottamisen
saloihin.

Kymmenen ensimmäistä
osallistujaa saavat henkilökohtaisen

palautteen tekemästään valmiista tai
lähes valmiista tiedotteesta
koulutuksen jälkeen. Tiedote tulee
lähettää pdf-muodossa osoitteeseen: elina.perttula@ornamo.fi
viimeistään 11.9.2015.

Ilmoittautumiset ja kouluttajille
osoitetut ennakkokysymykset
lähetetään viimeistään 16.9.2015
osoitteeseen: [elina.perttula\(at\)orna-](mailto:elina.perttula(at)orna-)

DAMY

ORNAMOLAINEN,
LIITY DAMY RY:N JÄSENEKSI
YSTÄVYYS YHDISTÄÄ
JA TARJOAA PALJON

Tutustut lähemmin arkkitehtuuriin avajais-
ten ennakkoesittelyssä. Vieraillet arkkiteh-
tien, muotoilijoiden, suunnittelijoiden ja
taiteilijoiden studioissa, tai lähdet mukaan
mielenkiintoiselle arkkitehtuuri- ja design-
matkalle.

Tapaat arkkitehtuurin ja muotoilun am-
mattilaisia sekä harrastajia. Tuet Arkkiteh-
tuurimuseon ja Designmuseon toimintaa
monipuolisella vapaaehtoistyöllä.

KAIKKEEN TÄHÄN MAHDOLLISUUS
LIITTYMÄLLÄ DAMY RY:N JÄSENEKSI

Designmuseon ja Arkkitehtuurimuseon
ystävät DAMY on tarjonnut lähes 30 vuot-
ta mielenkiintoista ohjelmaa. Liittymällä
voit tukea museoiden toimintaa sekä kar-
tuttaa niiden kokoelmia.

Tutustu uudistuneisiin verkkosivuihimme
www.damy.fi. Niiltä löydät laajemmin tietoa
historiasta, toiminnasta ja liittymislomak-
keen.

Tervetuloa ystävien joukkoon,
DAMY ry

designmuseo

Arkista taidetta

Ruskan väriä
67 x 67 mm
2015
yksityiskokoelma

TRIO-OFFSET • HÖVLÄÄMÖTIE 3, 00380 HELSINKI • WWW.TRIO-OFFSET.FI
JOHAN.HEINO@TRIO-OFFSET.FI • PUH. 040 511 1601
TRIO-OFFSET ON OSA ALEKSI-PAINO OY:TA

Sisustusarkkitehti SIO Hanni Koroma

Palveluammattissa

Teksti: Minna Borg

Rumuuden tottuu, kauneuteen ei koskaan”, kertoo sanojastaan paljon. Sisustusarkkitehti Hanni Koroma suunnittelee yhtälailla sekä julkisia että yksityisiä tiloja. ”Julki-suudessa yksityiset kodit ovat olleet enemmän esillä, mutta teen paljon muitakin tiloja”.

Huomioimisen taito

Hanni on neljännen polven suunnittelija. Tausta vaikuttaa ennen kaikkea siihen minkälaisella vakavuudella ja intohimolla hän työhön suhtautuu.

Hanni valmistui 90-luvulla. Aika vaati paljon oma-aloitteellisuutta. ”Perustin oman yrityksen, koska oli pakko, vaihtoehtoja ei ollut. Kouluaikana keskityimme lähinnä uuden suunnitteluun mutta nykyään tehdään korjausrakentamistakin paljon. Työt ovat opettaneet ja tyytyväiset asiakkaat sekä onnistuneet työt poikivat töitä lisää. Korjausrakentaminen on mielenkiintoista. Monet tekniset, esim. ilmanvaihtoon liittyvät ratkaisut, ovat vanhoissa kohteissa visuaalisesti haastavia ja voivat vaatia kompromisseja. Niitä tulee mietittyä paljon. Seuraan töiden etenemistä, käyn usein työmailla. Se on todella tärkeää. Joskus ratkaisut ongelmiin löytyvät vasta

paikan päällä, ei suunnittelupöydällä. Yhden ihmisen toimistolle päällekkäiset projektit ovat itsestäänselvyys,

Työt voivat korjausrakentamisessa olla pitkiäkin. Kun työstää useita projekteja samanaikaisesti yksityiskohtia hallittavaksi riittää!

”Olen ollut onnekas siinä että minulla on ollut asiakkaina sukuja, joiden luottosisustajaksi olen päässyt”. On helppo uskoa että Hannin kanssa käy juuri näin, hänellä on sopivassa suhteessa uskoa itseensä, vankkaa osaamista ja taitoa kuunnella. ”Olen palveluammattissa ja myös arvostan palveluammattaita. Sanon näin, sillä Suomessa palvelu on joskus mielletty hierarkisesti alempiarvoiseksi työksi. Sisustusarkkitehti saattaa saada toimeksiannossa paljon toiveita ja ehdotuksia. Pitää katsoa eteenpäin ja on tehtävä asiakkaan eduksi mahdollisimman pitkäikäisiä ratkaisuja. Täytyy kuunnella, tehdä yhteistyötä, mutta ennen kaikkea osata perustella miksi päätty johonkin ratkaisuun”. Hannia kiitetään värien hallitusta käytöstä, mutta ilman vahvaa tilan ja muodon tajua se ei toteudu. En määrittele värejä puhelimesta, tilalla ja ympäristöllä on suuri merkitys väri-valintoihin. Haluan myös jakaa osaa-

” YKSITYISKODIT OVAT OLLEET PALJON ESILLÄ; MUTTA TEEN PALJON MUITAKIN TILOJA.

mistani. Tiedon jakaminen on tärkeää. Vanha totuus – kun antaa niin saa – pitää edelleen paikkansa. Teimme Sami Sykön, Jaanis Kerkiksen ja Hennamari Asunnan kanssa kirjan, Avaimia ajattomiin suomalaisiin sisustuksiin (Gummerus 2014), (jota välillä luetaan kuin raamattua). Siinä on esimerkkejä eri vuosikymmenten asuntojen saneerausratkaisusta sovellettuna tähän päivään.

Vapaa ajallaan Hanni pyöräilee. Vii- me kesänä kilometrejä kertyi yli 3600! Luonto on tärkeä inspiraation lähde. Kun herkällä silmällä katsoo, luonnosta löytyvät vastaukset kaikkeen. •

1997

Sisustusarkkitehtitoimisto Hanni Koroman perustaminen

2005

Firenze Bienale, 2. palkinto, veistos

2011

Vuoden 2011 Hirsirakennus, Lokki, Mäntyharju

2014

Avaimia ajattomiin suomalaisiin sisustuksiin -kirja

2015

Vuoden kauneimmat kirjat 2014 Avaimia ajattomiin suomalaisiin sisustuksiin Suomen kirjataiteen komitea

Ari Ikäheimo

everything is possible

Asiantuntevaa kansainvälistä kulttuuri- ja taidelogistiikkaa!

CHS Expo Freight • Airside Center • Rahtitie 3 • 01530 Vantaa • P 020 7669 420 • sales@chs.fi • www.chs.fi

INTERNATIONAL
EXHIBITION
LOGISTICS
ASSOCIATION

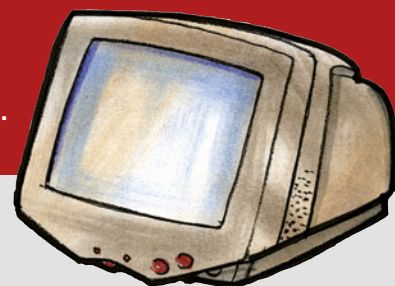
TEOLLINEN MUOTOILU TALTEEN

FIDA on suomalaisen teollisen muotoilun arkisto. Sen asiakkaita ovat muotoilijat, muotoilutoimistot, muotoiluintensiiviset yritykset sekä muotoilusta kiinnostuneet käyttäjät.

PALVELUT:

- teollisen ja käyttäjälähtöisen muotoilun dokumenttien kerääminen
- muotoiluarkistojen käytön ja käytettävyyden edistäminen
- aineistojen digitointi ja verkkopalvelut
- tutkijapalvelut aineistojen käyttäjille

FIDA vastaanottaa opiskelija- ja vierailuryhmiä tutustumaan muotoiluun ja arkiston toimintaan.

FIDA/Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkisto
Tutkijantie 7 • 50100 Mikkeli
Puhelin 015 321 340 • fida@elka.fi • www.elka.fi/FIDA
www.facebook.com/finnishindustrialdesignarchives

Uusi ornamolainen

Studio Sebastian Jansson

Mikä sinua inspiroi?

Olen visuaalisesti ja esteettisesti hyvin määrätietoinen. Minua viehättävät valtavasti eri kompositiot; värien, materiaalien ja muotojen keskinäiset yhteydet ja kontrastit. Koen että eri materiaalien ja valmistustekniikoiden syvälinen ymmärtäminen on keskeistä työssäni.

Mitä haluaisit oppia?

Haluan kehittyä paitsi muotoilijana, myös muotoiluprosessien jalkauttamisen johtajana organisaatioissa. Näen, että muotoilun tarkoituksena on parantaa yrityksen mahdollisuuksia tehdä liiketoimintansa paremmin.

Näen että monissa yrityksissä paljon asioita joita voisi kehittää muotoilulähtöisesti ennen varsinaista tuotekehitysprosessia. Näin saadaan kaikki hyöty irti valmistettavista tuotteista.

Teollinen muotoilija Sebastian Jansson, 28, työskentelee tuotemuotoilun ja brändisuunnittelun parissa.

Mikä on parasta työssäsi?

Monipuolisuus ja sosiaalisuus. Saan tehdä töitä lahjakkaiden ja älykkäiden ihmisten kanssa eri projekteissa. Projektit ovat luonteeltaan hyvin vaihtelevia; teen töitä eri kokoisten valmistavien yritysten kanssa, etabloituneista teollisuusjäteistä, pieniin nouseviin brändeihin. Lisäksi teen galleriatöitä ja suunnittelen piensarjatuotannon tuotteita. Eniten nautin työssäni niistä luovista hetkistä kun idea, konsepti ja aloite syntyy. Ja siitä kun oman idean saa esitellä asiakkaalle ja asiakas on yhtä innoissaan siitä kuin itse on. Koen että se on sellaista luovaa energiaa joka vie ihmiskuntaa mikroskooppisen askeleen eteenpäin.

Mitä odotat Ornamolta?

Liityin Ornamoon sillä hain neuvoo immateriaalioikeuksia koskeviin sopimuksiin. Toivon saavani jatkossakin sekä neuvontaa että hyödyllistä ajankohtaista informaatiota.

MUISTAMME

Kirsti Maunula

1.9.1935–23.3.2015

Muotitaiteilija MTO Kirsti-Riitta Maunula valmistui Taideteollisen oppilaitoksen Muotitaiteen osastolta v. 1959. Hän teki elämäntyönsä monipuolisena, teollisena vaatesuunnittelijana.

Hän loi mallistoja, joiden muotoilu, mittasuhteet ja värit olivat klassisen kauniita. Huomattavimmat työnantajat olivat Kestillä, Suomen Silkkikutomo, Joutsela –Muoti, Rissanen/Vanessa, Oravais/Avera ja Kostuli-mallistot.

Hän suunnitteli myös vaatetus- ja sisustuskankaita Finlaysonille ja puvustuksia erilaisiin ooppera- ja teatteriproduktioihin. Kolmena vuosikymmenenä syntyivät puvustukset mm. Jaakko Ilkka -oopperaan Ilmajoen Musiikkijuhlille, Karjalan Liiton Suurjuhlien juhla-kulkueille, Viimeiset kiusaukset -oopperaan Kansallisoperalle sekä Via Crucis -pääsiäistapahtumiin sekä esiintymispukuja kuoroille.

Maunula tajusi herkästi puvustuksen ja sen värien merkityksen näytelmän sisällön ilmentäjänä.

Valokuvaus oli hänelle tärkeä harrastus, josta jäi runsaasti materiaalia ja muistoja jälkipolville.

Tetta Kannel ja Irja Leimu MTO

Pääsuunnittelija-pätevyydet ovat uudistuneet

Henkilöpätevyyksiä ylläpitävä FISE on uudistanut suoraan maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvat suunnittelu- ja työjohtopätevyytensä lainmuutosten vuoksi. Uudistukset korvaavat aiemman suunnittelijoita ja suunnitelmista annetun ympäristöministeriön asetuksen (ns. A2). Jos sinulla on aiemman A2-luokituksen mukainen pätevyys, hae uuden lain mukaista pätevyyttä tai siirtomenettelyä.

Lisätietoja: www.fise.fi

Ornamon Design Joulumyyjäiset

4.– 6./12.

Jo perinteeksi muodostuneet Ornamon Design Joulumyyjäiset tulevat taas! Ornamon Design Joulumyyjäiset tavoittavat tuhansia kuluttajia ja tarjoavat pukinkonttiin parasta suomalaista muotoilua. Vuonna 2014 tapahtumaan osallistui 232 myyjää ja vierailijoita oli kolmen päivän aikana noin 20 000.. Ilmoittautuminen on auki 25.9. asti ja vahvistetaan sähköisesti 2.10. mennessä.

Kaapelitehdas, Merikaapelihalli ja puristamo
Tallberginkatu 1, Helsinki

Lisätietoa:
Mika Ähman
mika@lumiaccessories.com

Maksuttomat lakimiespalvelut Ornamossa

Ks. jäsensivut kirjautumisen takana

Ornamon syksyn koulutukset

Ornamon toimisto, Annankatu 16B 35–36, 4. krs., Helsinki.

18.9.2015 klo 9-11 Kuinka saan viestini läpi mediassa?

Ornamon viestintäpäällikkö Elina Perttula opastaa hyvän tiedottamisen saloihin. Koulutuksessa on mukana Koti ja Keittiö -lehden sisustustoimittaja Tea Honkasalo. Ilmoittautumiset ja ennakkokysymykset 16.9. mennessä: elina.perttula@ornamo.fi

6.10.2015 klo 17-19 Some-koulutus joulumyyjäisiin osallistuville

Ornamon sosiaalisen median koulutuksessa käydään läpi joulumyyjäisten some-kanavat (Twitter, Instagram ja Facebook) ja niissä näkyminen. Mukaan tarvitset oman tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien. Workshopin vetää Ornamon tiedottaja Aurora Airaskorpi. Ilmoittautumiset sähköpostitse 5.10. mennessä: aurora.airaskorpi@ornamo.fi

23.10.2015 klo 16-18 Kokemuksia yrittäjänä

Verkostoitumistilaisuus yrittäjille. Vapaata keskustelua yrittäjä-alustuksen jälkeen. Iltapala- ja viinitarjoilua. Tilaisuuden isännöi Ornamon projektipäällikkö Lotta Veromaa. Ilmoittautumiset 16.10. mennessä: taide@ornamo.fi

SUURI KALUSTE MUOTOILU KILPAILU

www.suomi100muotoilukilpailu.fi

ISKU

www.isku.fi

TYÖHUONEELLA

TEEMU JÄRVI

Suunnittelija loi itselleen kahden työhuoneen balanssin.

"Taustani on sisustusarkkitehtuurissa ja muotoilussa, mutta nykyään rakennan omaa luontoaiheista maailmaani. Työni pitää sisällään lehti- ja kirjakuvittamisen lisäksi oman malliston ja moninaisia yritysysteistöitä.

Päätyötilani sijaitsee Helsingin Kalliossa isossa yli kymmenen hengen työhuoneessa. Työhuoneellani lähes kaikki taideteollisuuden alat ovat edustettuina arkkitehdista, valokuvaajan kautta tekstiilis suunnittelijaan. Koen, että se on suuri rikkaus. Minulla on lisäksi tällä hetkellä yksi työntekijä, joka hoitaa myyntiä,

mutta hänen luovan alan koulutustautansa tekee hänestä myös loistavan työparin ja peilauspinnan ideoilleni.

Toinen työhuoneeni sijaitsee Savukosken erämaassa, josta matkaa lähimpään kauppaan on 75 kilometriä. Kahden työhuoneen balanssi toimii tällä hetkellä niin, että tuotannolliset, myynti- ja markkinointiin sekä yritysysteistöihin liittyvät asiat on luontevampaa ja tehokkaampaa hoitaa kaupungista käsin. Luovan työn, lähinnä piirtämisen ja ideoinnin teen mieluiten mökillä Savukoskella, joissa inspiroiva luonto on läsnä ja

luovan prosessin keskeyttävät häiriötekijät mahdollisimman kaukana. Jatkossa toivon että pystyn viettämään entistä enemmän aikaa siellä.

Kuten monella muullakin luovan alan tekijällä vapaa-aika ja työ menevät ristiin, minulla vielä korostuneemmin nyt kun tein harrastuksesta työn. Tämä ei kuitenkaan haittaa minua, päinvastoin. Se, että saan viettää aikaa luonnossa olikin tärkeimpiä syitä ammatinaihdukseen. Monesti parhaat ideat syntyvät tai jalostuvat metsällä tai puron varrella kun alitajunta niitä paineettomasti työstää." •

Valitseamalla

Samalla valitset

- Innovaatio
- Rajoitteena vain mielikuvitus
- 3D
- Esteettinen elämys

- 50-70% nopeampi asennusaika perinteisiin materiaaleihin verrattuna

- Mahdollistaa kaikenkokoiset, muotoiltavat ja valaistavat pinnat

- Akustiset ratkaisut

- Sertifioitu Brändi
- EU: B-S2-d0
- IMO

- Ekologinen
- 100% kierrätystuote
- Jätteettömyys asennuksessa
- Materiaalin muunneltavuus
- Pitkäikäinen tuote

- Maailmanlaajunen brändi 47 vuoden kokemuksella tuotekehityksessä ja ympäristöystävällisyydessä

**Tutustu uusimpiin kohteisiimme
360 valokuvien kautta**

www.barrisol.fi

Jukka Hakanen

Artist Statement

Olen turkulainen muotoilija, maalari ja kuvittaja. Piirtäminen ja maalaaminen ovat olleet minulle luontaisia ilmaisumuotoja pienestä pitäen. 2000-luvun vaihteessa kiinnostuin graffitista ja spraymaalaamisesta. Harrastuksena alkaneen maalaamisen kautta olen päässyt osallistumaan moniin tapahtumiin ja projekteihin niin Suomessa kuin ulkomailla. Viimeisen kolmen vuoden aikana olen erikoistunut suurten seinämaalausten tekemiseen. Teosteni ideoinnissa käytän apuna maalauskohteen ympäristöä, arkkitehtuuria, historiaa sekä alueella liikkuvia ihmisiä. Harrastuksen ja työn yhdistäminen on ajoittain haastavaa ja siksi pyrin pitämään töissäni huumoria yllä jottei tekemiseni vakavoituisi liikaa. •

Jukka Hakanen

Lakupiippu: Turussa Ars Käsämäki tapahtumassa toteutettu seinämaalaus. Teos sijaitsee Leafin vanhan makeistehtaan pihalla. Turku 2014.

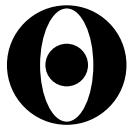
”PYRIN
PITÄMÄÄN
TÖISSÄNI
HUUMORIA YLLÄ.

➔ O:n kuukauden taiteilija:
[http://www.artists-o.fi/nyt/
www.jukkahakanen.fi](http://www.artists-o.fi/nyt/www.jukkahakanen.fi)

Jukka Hakanen

Arabia: Arabian katufestivaaleilla toteutettu seinämaalaus. Helsinki 2015

ORNAMON LEHTI

Ornamon lehti 4/2015

Ornamon jäsenlehti on painettuna ja sähköisessä muodossa toimitettu tiedotuslehti, joka toteutetaan Gerda ja Salomo Wuorion säätiön tuella.

Päätoimittaja Salla Heinänen

Toimitussihteeri Elina Perttula, media@ornamo.fi, p. 043 211 0755

Ilmoitukset Minna Borg, minna.borg@ornamo.fi, p. 046 878 2570

Taitto Minna Borg

Painosmäärä 3 500

Painopaikka Trio-Offset

Lehti on luettavissa lyhennettynä www.ornamo.fi

5 numeroa vuodessa

5/15 19.10. 20.11.

Aineistovaatimus	offset (CMYK)
Painos	2 500 kpl
Painopaikka	Trio-Offset
Koko	210 x 280
Paperi	Galerie Art Volume (115 g, kansi 170 g)

Ilmoitushinnat (ei alvia)

Hinnat 4-väri-ilmoituksille (CMYK)

1/4 s. 97 x 132 mm	400 €
1/2 s. pysty 97 x 280 mm + 3 mm bleed	550 €
1/2 s. vaaka 210 x 132 mm + 3 mm bleed	550 €
1/1 s. 210 x 280 mm + 3 mm bleed	800 €

Takakannen tai etukannen sisäsivu 210 x 280 mm + 3 mm bleed	850 €
--	-------

Takakansi 210 x 240 mm + 3 mm bleed	900 €
--	-------

Vain sähköinen lehti 1/1 s.	200 €
-----------------------------	-------

Materiaali lehteen tulee toimittaa aineistopäivään

mennessä osoitteeseen: info@ornamo.fi.

Ilmoitukset pdf-muodossa (painokelpoisina).

Erilliset kuvatiedostot jpeg- tai tiff-kuvina,
painokelpoisina, resoluutio 300 dpi.

Mediakortti: www.ornamo.fi/mediakortti

Tiedustelut: Minna Borg p. 046 878 2570, minna.borg@ornamo.fi

Lyhentämättömän Ornamon jäsenlehden sähköisen

version linkki lähetetään jäsenille viikkotiedotteissa.

Lyhennetyt versiot ovat luettavissa

www.ornamo.fi/media/ornamon-lehti

Lyhentämättömät versiot kotisivujen jäsenpalveluita-osiossa.

Tunnukset voi pyytää os: muotoilu@ornamo.fi

ISSN 2341-7781 (painettu)

ISSN 2341-779X (verkkojulkaisu)

Teollisuustaiteen Liitto Ornamo Industrikonstföbundet Ornamo The Finnish Association of Designers

Salla Heinänen

Toiminnanjohtaja

p. 0400 221 143, salla.heinanen@ornamo.fi

Minna Borg

Markkinointipäällikkö Ornamo

Ornamon lehti, taitto, ilmoitusmyynti

p. 046 878 2570, minna.borg@ornamo.fi

Ts. Pääsihteeri Sisustusarkkitehdit SIO

p. 046 878 2573, office@sio.fi

Elina Perttula

Ts. Viestintäpäällikkö

Asiantuntijaviestintä, mediasuhteet,

Ornamon lehden toimitussihteeri

p. 043 211 0755, media@ornamo.fi

Aurora Airaskorpi

Tiedottaja, viestinnän asiantuntija

p. 050 3411 703

aurora.airaskorpi(at)ornamo.fi

Verkoasiantuntija, viestinnän suunnittelija

Katri Wahlström

Talous- ja hallintosihteeri, jäsenasiat

p. (09) 687 7740, office@ornamo.fi

Janita Korva

Muotoilun asiantuntija, OTM

p. 043 211 2723, janita.korva@ornamo.fi

Lotta Veromaa

Taiteen projektipäällikkö, jäsenpalvelut

p. 044 743 3577, taide@ornamo.fi

Petra Ilonen

Muotoilun projektipäällikkö, jäsenpalvelut

Finnishdesigners-portfoliot, viikkotiedote

p. 046 878 2572, muotoilu@ornamo.fi

Asta Boman

Muotoilun asiantuntija

p. 046 878 2571, asta.boman@ornamo.fi

Karolina Vilander

Ornamon puheenjohtaja

Merja Keskinen

Ornamon varapuheenjohtaja

Teollisuustaiteen Liitto Ornamo

Annankatu 16 B 35–36

00120 Helsinki

ornamo.fi

finnishdesigners.fi

Ornamon toimisto on avoinna

ark. klo 9–17, suljettu heinäkuussa.

Donna-modulisohva

est. 1941
Kuusilinna
www.kuusilinna.fi

Kangas- ja nahkasohvien erikoismyymälä:
Annan- ja Kalevankadun kulmassa.
Annankatu 24, Hki, p. 09-607354
Avoinna ark. 10-18, la 10-16.

OUTLET MYYMÄLÄ:
Rajakatu 28, Karkkila.
Avoinna perjantaisin klo 10-19

* . MV71 *

Itella Green

SOLA

DESIGN ANTTI KOTILAINEN

Inspiring
spaces

Martela